

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08 - 19-16

ŠIAME NUMERYJE:

Ar be lietuviškų kabučių
gali būti tikras lietuvis? – 3 psl.

Lietuvių klubo gegužinė
Beverly Shores – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

EPA-ELTA nuotr.

Rio Olimpinės žaidynės Lietuvai tapo bronzinėmis

Lietuvos įskaitoje – dar vienas Olimpiniis medalis! Jau trečiąjį bronzos medalį Lietuvai padovanojo baidarės irkluočių duetas – Aurimas Lankas ir Edvinas Ramanauskas. Šiauliečiai Rodrigo de Freitas lagūnoje pratęsė Lietuvos irkluočių pergalių virtinę ir 200 metrų distancijoje, dvivietės baidarės įskaitos finale iškovoję trečiąją vietą bei olimpinę bronzą. Olimpinių žaidynių debiutantai Aurimas ir Edvinas jau atrankos plaukimuose pradėjo savo sėkmingą pasirodymą. Antrąjį atrankos plaukimą Lietuvos įgula laimėjo rezultatu 31,755 sek. ir taip užsitikrino sau tiesioginį kelią į finalą. Jau beveik 20 metų kartu sportuojantys lietuviai ketvirtadienį pagaliau sulaukė ilgo darbo ir pastangų atpildo. Puikiai startavę sportininkai tik trimis šimtosiomis nusileido sidabrą laimėjusiems britams Liam Heath ir Jon Schofield. Lietuvių rezultatas 32,382 sek. jiems garantavo bronzą, kuri tapo ir pačia nuostabiausia gimtadienio dovana E. Ramanauskui, būtent tą dieną šventusiam savo 31-ąjį gimtadienį – 8 psl.

Baidarininkų Aurimo Lanko ir Edvino Ramanausko džiaugsmas iškovojus bronzą tryško per kraštus!
V. Dranginio nuotr.

Amerikos lietuvių dėka atgimė Šešuolėlių dvaras

Dvaras iš tolo džiugina akį.

R. V. Petrauskas su žmona.

Asmeninio archyvo nuotr.

Dvaro interjeras.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Širvintų rajone esantis ypatingo grožio Šešuolėlių dvaras – geras pavyzdys, kaip savininkai gali tausoti praeities paveldą ir leisti tuo grožiu džiaugtis kitiems. 1998 metais dvarą įsigijęs Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantis teisininkas Raimundas Vincentas Petrauskas negailėjo nei laiko, nei pastangų, nei pinigų, kad šis dvaras dabar džiugintų ir jo šeimą, ir tuos, kurie nori pasigėrėti naujam gyvenimui priktu dvaru. Dabar tai turbūt vienas turtingiausių ir puošniausių gyvenamųjų dvarų Lietuvoje. – 10 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

„Būti išgelbėtam“
biblinėje kalboje reiškia „patekti į dangų“.

KUN. JAUNIS KELPŠAS

Šiandieniniame Evangelijos skaitinyje apmąstoma priešprieša – „būti lauke“ ir „būti viduje“. Dievo Žodyje pranašas Izaijas ir Jėzus mums kalba apie tuos, kurie mažiausiai tikėjosi būti Dievo išganymo plane, tačiau pateko ir apie tuos, kuriems buvo pažadėta, bet durys buvo užtrenktos prieš juos. Apaštalas Paulius ragina disciplinuoti gyvenimą pagal Dievo valią, priimti Dievo tvarką ir ją gyventi.

Dvylikos apaštalų mokslas, vadinamas Didache, prasideda tokiais žodžiais: „Yra du keliai: vienas gyvenimo kelias, o kitas mirties kelias, ir jie abu yra skirtingi. Gyvenimo kelias yra toks: pirma, „Mylėk Dievą, kuris tave sukūrė“, antra, „Mylėk savo artimą kaip save patį, nedaryk kitam viso to, ko nenori, kad tau būtų daroma“. Po šio pirmojo apaštalų priesako seka žodžiai apie mirties kelią. „Mirties kelias yra toks. Pirmiausia jis blogas ir pilnas prakeikimų: žudynių, svetimavimų, gėdulių, ištvirkimo, vagysčių, stabmeldysčių, plėšikavimų, melagingų liudijimų, veidmainysčių, melagingumo, klastos, išdidumo, blogumo, išūlumo, godulystės, bjaurių kalbų, pavydo, akiplėšiškumo, puikybės, tuštybės“.

Šiandien Jėzus taip pat kaip evangelijos laikais eina per miestus ir kaimus, per mūsų gyvenimus ir mirtis, per mūsų susitikimus ir išsiskyrimus, per mūsų džiaugsmus ir kančias, per mūsų vienatvę ir bendrystę. Jis nuolat kal-

ba, moko. Bet ne visada turime laiko išgirsti, ką Jėzus mums kalba. Mes skubame, mes neturime laiko, mes neturime noro, mes pavargome, mums nusibodo, mums per sunku, mums per ankštos durys ir per siauri vartai. Ir kaipgi bus vartai nesiauri, jei mes bijome įeiti nuogi, tokie, kokie buvome Dievo sutverti. Bet į rojų patenka ma tik esant nuogam. Netilps pro vartus mūsų baimės, mūsų neviltys, mūsų kaukės, mūsų nepasitikėjimas, mūsų abejingumas, mūsų paviršutiniškumas, mūsų tūkstančiai reikalų ir mūsų nesibaigiančios problemos, rūpesčiai... Ko gero, tai geriausia, ką tik Dievas galėjo sumąstyti dangaus karalystėje. Pamanyk tu man – Dievo artumoje būti tokiems, kokie esame be visų apsaugų ir nesigėdijant savo nuogumo, menkumo. Kita vertus, ką mes veikiame su visais savo sunkiais bagažais? Juk tie bagažai neleistų mums būti laisviems ir nerūpestingai džiaugtis Dievu. Iš čia matome, kad Dievui svarbūs mes patys, o ne mūsų „turtai“. Mūsų širdžių durys yra labai ankštos, ar kartais dar ne siauresnės ir už Dangaus karalystės vartus. Ar aš skiriu pakankamai laiko Jėzaus ir mano santykiui? Ar mano gyvenimo durys jam atviros?

LAIŠKAI

RIO IR ROMA

Štai girdėjau, kad keturi Amerikos plaukikai buvo Rio de Janeiro olimpiadoje apiplėsti trijų ginkluotų banditų – ir dar su policijos uniformomis! Tas man priminė mano pirmą viešnagę Rio, 1973 metų vasarą, kada buvo kiti laikai. Vanduo jūroje buvo nepalyginamai švarresnis. Galėjai valandomis plaukioti ir nardyti... ir nieko.

Buvau apsistojęs Hotel California, pačio Copacabana pliažo viduryje. Vieną vėlyvą popietę pasiskolinau iš viešbučio saulės skėtį ir paklodę ir nuėjau ant smėlio pagulėti. Užmigau. Kai atsibudau, jau buvo visiškai tamsu. Pliaže jokio žmogaus, bet užtat šimtai mirksinčių žvakučių, išodintų į dubenėlius smėlyje. Maniau, kad į dangų papuoliau. Bet tos liepsnelės, tuojau suvokiau, buvo aukos jūrų deivei Iemanja. Gal ji mane ir apsaugojo. Visi daiktai – viskas tvarkoj. Nei aš apiplėštas, nei kas pavogta. O turėjau brangų, trumpų bangų radiją, dėvėjau brangų laikrodį ir brangius „designer“ saulės akinius, neskaitant saulės skėčio ir paklodės. Visame Rio, gatvėse ar kitur, nepatyrčiau jokio smurto.

Žinoma, tais laikais generolai valdė Braziliją, todėl buvo tvarka. Nemėgstu diktatūros, bet pastebėjau visoje eilėje valstybių (Haiti, Guatemala, Paragvajus, Ispanija, Portugalija ir t. t.) – diktatūra gal peilis po kaklu vietiniams, bet turistams – garantuotas saugumas. Ir viena ironija: po kelerių metų, karinei valdžiai pasitraukus, skaitau Čikagos laikraštyje, kad prie mano mielo Hotel California du turistai buvo apiplėsti ir vienas nušautas – pačiam vidudienyje!

Laiško autoriaus įgulos draugai su amerikiete plaukike Dolores Fuchs. Romos olimpiada, 1960 m.

R. John Rapšio nuotr.

Ši olimpiada man taip pat priminė ir kitą olimpiadą Romoje, 1960 metais. Tuo metu tarnavau Amerikos karo laivyne (U.S. Navy). Mūsų didysis lėktuvnešis, USS Independence, nuleido inkarą prie Fiumicino uosto, o paskui su specialiais, gan prabangiais autobusais po kokių dviejų valandų kelionės jau buvom Romoj. Bilietai į bet kurias sporto rungtynes mums buvo vel tui. Kadangi aš gimnazijoje boksavaus „welterweight“ klasėje (147 sv), todėl su draugais nuėjom pažiūrėti bokso. Tą dieną kaip tik boksavosi afrikiečių kilmės gražiai nauagęs vyrukas, kuris antram raunde paklojo savo oponentą, tuo būdu laimėdamas aukso medalį. Tai buvo ne kas kitas, kaip Cassius Clay, vėliau pasivadinęs Muhammad Ali – pasaulio sunkaus svorio čempionas (neseniai miręs). Jis mus, uniformuotus, vėliau pastebėjo ir sako: „Holy smoke! What’s the Navy doin’ here?“ Mes sakom: „Specialiai atvykom pamatyti tavo dešinės rankos geležinio kumščio.“ Jis nusijuokė, padavė mums ranką ir sako: „Glad to see you, boys. Have a good time.“

Po poros dienų turėjom taip pat specialią audienciją su Popiežiumi Jonu XXIII, kur dalyvavo apie 400 mūsų jūreivių. (Laivo įgulą sudarė per 5 000.). Ta audiencija, bent man, paliko tiek pat gilų įspūdį kaip ir pati olimpiada.

R. John Rapšys
Chicago, IL

Laiškų kalbos stiliaus
redakcija netaiso

Skaitykite „Draugą“ greičiau! – www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Administracija –

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Ar be lietuviškų kabučių gali būti tikras lietuvis?

AUŠRA LĖKA

„Jei ateisite pas mane į svečius ir pakviesiu atsisėsti ant ‘šliobenkės’, nelabai suprasite. O mano močiutė visą gyvenimą miegojo ‘šliobenkėje’, dabar vadinamoje sofa-lova“, – juokiasi lituanistė doc. Zita Alau-nienė.

Per Z. Alaunienės, jaunystėje mokytojavusios Pandėlyje, o paskui tris dešimtmečius dirbusios Mokyklų mokslinio tyrimo institute, dėstytojavusios Pedagoginiame institute (dabar – Edukologijos universitetas), 85-erius gyvenimo metus kalba daug pasikeitė. Bet lingvistikos ekspertė neabejoja: tai neišvengiama. Kai ką, jos nuomone, gal be reikalo kaitaliojome, bet kai ko, priešingai, laikomės įsitvėrę. O paskui, kaip ir šiemet paskelbus, kad lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino neišlaikė kas dešimtas abiturientas, imama gąsdintis, kad auga beraščių karta.

Nuo ženklesnės rašybos „revoliucijos“, kai „spiauna/piauna/biaurus/rugpiūtis“ ir kiti panašūs žodžiai virto „spjauna/pjauna/bjaurus/rugpjūtis“, o „tur būt“, „gal būt“ – „turbūt“, „galbūt“, praėjo beveik trys dešimtmečiai. Skyrybos liberalizavimui, kai leista kai kur kablelius dėti pagal savo kalbos supratimą ir intonaciją, – 10 metų.

Po skyrybos reformos tuometė Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) pirmininkė Irena Smetonienė buvo užsimojusi grįžti prie dar tarpukariu rengtos rašybos reformos, atsisakant kai kurių balsių žodžių šaknyje. „Man nepasisekė“, – šiandien pripažįsta kalbininkė. Bet neišsizada nuomonės, kad permainos reikalingos.

Iššūkis penktokui: „žabąla“ ir kiti 27 „verkiantys“ veiksmazodžiai

„O Jėzau Marija“, – beveik žegnojasi penktoko mama, paklausta, kaip sūnui sekėsi įsidėmėti „šąla, bąla, sąla, gęsta, glęžta, kąra, knęžta, kežta, mažta, šąšta, težta, tręšta, žabąla“ ir t. t. – iš viso 28 tokius veiksmazodžius. O kaip paaiškinti, kodėl šie veiksmazodžiai esamajame laike gaudinasi – be nosinių neapsieina, bet puikiai be jų apsieina bet kuria kita forma ar bet kuriuo kitu laiku.

Vaikai kalė šį sąrašuką (jei mokytojas gailestingas, ne visus 28 žodžius), paskui dar „ąsotį, ažuolą, žąsį, ąšą, iščias, ląstą, ląstėlę, lešį, vąšą, žąslus, drąsą, gražą, gražtą, mišlę, trąšą“ ir t. t. O kiti žodžiai net įrašyti į „pavojingų“ sąrašą – tariaimi ilgai, bet nosinės rašyti nereikia. Niekaip kitaip, kaip iškal-ti, to neįmanoma. Ko paskui stebėtis, kad vaikai ima nekėsti lietuvių kalbos gramatikos, nes jos neva nėra neįmanoma išmokti.

Vilniaus Simono Stanevičiaus progimnazijos mokytoja metodininkė Birutė Vaiciukevičienė pripažįsta, kad penktokams nelengva įsiminti, kur reikia šaknyje nosinės, o kur ne. Ji stengiasi mokyti vaikus dažniausiai vartojamų žodžių, be to, taisyklės vis pasikartojamos ir šeštoje, ir septintoje, ir aštuntoje klasėje. Pedagogė didžiuojasi, kad mūsų kalba tokia sena, todėl intuityviai nelinkusi siūlyti šių istorinių reliktų atsisakyti, tačiau kokia darbo grupė gal galėtų giliau paanalizuoti siūlymus paprastinti kalbą, kurių būta, pasvarstyti, kiek vaikui reikia jų įsiminti.

Giedrius Subačius, Ilinojaus universiteto Čikagoje Slavų ir baltų kalbų bei literatūros departamento profesorius, Lietuvos istorijos instituto vyresnysis mokslo bendradarbis, taip pat nėra kalbos revoliucijų šalininkas. Tačiau, jo manymu, daug tokių žodžių – reti, tad kam koki „vąšą“ ar „kręštą“ rašyti į vadovėlius?

„Yra keli dažniau vartojami žodžiai – „gęsta“ ar „skęsta“, „ąžuolas“, „ąsotis“ ar „žąsis“, jų ir reikia mokyti, bet kitų mokiniams neakcentuoti. Turime jausti, jog gyvenimas keičiasi ta kryptimi, kad iš-

„Shutterstock“ nuotr.

kalimas nebėra vertybė, nes jei prireiks, žmogus pažiūrės žodyne arba kompiuteris pataisys. Ne viduramžiai, kai nebuvo kaip užsirašyti, tada žmonės viską turėjo nešiotis galvoje, o protingas buvo tas, kuris daug susideda į galvą“, – sako G. Subačius.

Jis stebisi, kad Lietuvoje vis imama gąsdintis, jog auga beraščių karta, ir siūlo nesurašyti tų keblių dalykų, „negaudyti“ vaikų retenybėmis, dėl kurių rašybos patys mokytojai suabejoja.

Ir Z. Alaunienę stebina lietuvių kalbos diktantų politika: duodamas tekstas su praktiškai nebe-vartojamais retais žodžiais ir pagal tai sprendžiama, ar žmogus raštingas, užuot žiūrėjus, kaip iš esmės jis moka kalbėti, ar jo žodynas pakankamas – o tam yra priemonių ištirti. „Nei šis, nei tas. „Ąžuolą“, dar kelis žodžius gal galima palikti kaip istorinės rašybos pavyzdžius, o kitko bent jau nelaikyti klaidomis. Bet aš nesigilinu į tuos reikalus, nes tai kalbai tikrai nėra svarbiausia“, – sako Z. Alaunienė.

Taisyklingos kalbos televizijos laidose mokiusiai Vilniaus universiteto profesei dr. I. Smetonienėi, dešimt metų vadovavusiai VLKK, daugelio nosinių žodžių šaknyje nebūtų gaila, ypač iš „sąla, bąla, sąla“ sąrašo. „Buvau pasižadėjusi, kad sutvarkę skyrybą imsimės rašybos paprastinimo, visų pirma nosinių, kurių įmanoma atsisakyti. Bet man nepavyko įvykdyti šios reformos, nes kilo baisus pasipriešinimas. Vienas žmogus man parašė laišką, kuriame prisi-pažino paskelbęs šešias dešimtis bjaurių komenta-rų apie mano siūlymus ir taip apgynęs lietuvių kal-bą, – prisimena I. Smetonienė. Ji džiaugiasi, kad sėk-mingesnė buvo bent jos kova su testais: – Sakiau, iš-auginsime kvailius, nes įrašys raidę, o žodžio ne-matys.”

Beje, nosinių šaknyje siūlyta atsisakyti dar 1933 m. rašybos ir skyrybos reformos projekte. Anuomet „jablonskinė“ rašyba kai kam netiko, siū-lyta pereiti į „būginę“, o ši, pasak I. Smetonienės, būtų buvusi kaip kinų raštas – labai sudėtinga, is-torinė. Bet kai kam, pavyzdžiui, katalikinei ži-niasklaidai, tai labai patiko.

Prezidentas Antanas Smetona neapsikentęs su-darė rašybos reikalų komisiją. Joje buvo autoritetų autoritetai – kalbininkai Pranas Skardžius, Antanas Salys, vadovėlių autorius Jurgis Talmantas. Jie siūlė atsisakyti nosinių šaknyje, nes „nosinumas“ iš-nykęs prieš 300 metų, o ilguosius balsius žymėti brūkšneliais virš jų, kaip latvių kalboje.

I. Smetonienė atkreipia dėmesį, kad „Lietuvių kalbos žodyne“ (ne „Dabartinės lietuvių kalbos žo-dyne“) tų „sąla, bąla, sąla“ ir t. t. pateikta du va-riantai – ir su nosinėmis, ir be. O kai kuriose formose ilgumo net nelieka, pavyzdžiui, „sąlas“ – pabandy-kite ištarti abi ilgąsias.

Bet ir tarpukariu, ir dabar reforma taip ir nebu-vo įgyvendinta, o štai latviai savąją padarė, net at-sisakė kai kurių garsų.

O kai mes atkūrę nepriklausomybę vėl ėmėme kelti klausimą dėl nosinių žodžių šaknyje panaiki-nimo, Latvijoje kilo diskusijos, kad ir jiems kaip lie-tuviams reikia kovoti už kalbą ir atkurti tai, ko tar-pukariu buvo atsisakyta. Bet diskusijos nesulaukė pitarimo.

Beje, yra ir kitų jokia logika ne-pagrįstų keistenybių. Pavyzdžiui, žodis „neūžauga“ – iš kur priešdėlyje „už“, visuomet rašomame su trumpąja „u“, atsirado ilgoji? I. Smetonienė sako iš kolegos kalbininko išgirdusi, neva mo-kytojai taip pageidavo. Štai kaip kar-tais priimamos lietuvių kalbos nor-mos. Bet dabar mokytojai klausia, kaip vaikams paaiškinti tokį nenuo-seklumą.

I. Smetonienė apgailestauja, kad jai nepavyko prikalbinti kolegų ko-misijoje įtvirtinti ir aiškos bei logiš-kos taisyklės: „j“ rašyti ten, kur ji ta-riama. O dabar painiojamasi – „ma-kiažas“ ar „makijažas“, „mediumas“ ar „medijumas”.

Kabutės ir brūkšniai – neišvengiamai tautiški?

„Liberalesnė skyryba – mano kū-dikis“, – teigia I. Smetonienė. Ji prisi-

mena, kad vienas iš jos pažadų atėjus vadovauti VL-KK buvo peržiūrėti skyrybą, nes negali būti, kad mūsų kalba tik sunkėja, kai kitose šalyse ji seniai supras-tinta. Mokytojai raštus rašė, kokia baisi skyryba.

Kai buvo kuriama skyrybos sistema, žiūrėta į Mažosios Lietuvos gramatikas, parašytas pagal vo-kišką stilių (o vokiška skyryba tuo metu buvo su-dėtinga). Bet dažnu atveju kablelis priklauso nuo in-tonacijos, tad VLKK nutarė, kur yra privalomoji, o kur pasirenkamoji skyryba.

G. Subačiaus nuomone, skyryba gali būti libe-rali. JAV net yra skirtingi vadinamieji stiliai, pa-vyzdžiui Čikagos, ir ne visose knygose skyryba vie-noda.

Kablelių sumažėjo. Tačiau ar tikrai būtume mažiau lietuviai, jei atsisakytume „lietuviškų“ ka-bučių, ilgujų brūkšnių, kurių vienu klavišo pa-spaudimu kartais nepadėsi. Tad šiais laikais kad ir tinklalapio žurnalistui dažnai kyla dilema: praras-ti laiką ar ignoruoti taisykles.

VLKK nario, Skaitmeninės filologijos centro ve-dėjo dr. Mindaugo Strockio nuomone, brūkšnių ir ka-bučių forma kompiuteriuose (tiksliau, kokių kodu jie surenkami) yra tipografijos ir technologijos da-lykas: „Nemanau, kad tokias dizaino detales turėtų reglamentuoti Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Vaizdžiai tariant, jei Komisija nustato, kur ir kaip rašoma raidė ‘i’, ji nesiima reglamentuoti, ar taškas ant raidės turįs būti apvalus, ar kvadratinis. Visiems sveiku protu suvokiama, kad tai yra šrifto dailininko sritis. Tas pat principas, manau, galioja ir skyrybos ženklams. Kaip tiksliai atrodo skyrybos ženklai kiekvienoje kalboje, nulemia spaudos tradicija. Tai, kad lietuviškose kompiuterių klaviatūrose nepriei-nami ar sunkiai prieinami minėti skyrybos ženklai, yra istoriškai susiklostęs lietuviškos klaviatūros kū-rėjų neapsižiūrėjimas. Būtų daug lengviau ištaisy-ti tą smulkų techninį neapsižiūrėjimą (savo kom-piuterio klaviatūrą esu seniai sutvarkęs) nei imtis kažin kokio oficialaus skyrybos ženklų išvaizdos reg-lamentavimo procedūros, kad to smulkaus techninio pataisymo daryti neberekėtų.”

Tiems, kas naudojaši dabartinėmis klaviatūro-mis ir dėl kokių nors priežasčių negali ar nepagei-dauja surinkti tradiciškai atrodančių skyrybos ženklų, jis pataria rinkti klaviatūroje prieinamus jų pakaitalus (trumpą ASCII brūkšnelį ir tiesias ASCII kabutes). „Lygiai taip pat tie, kas, pavyzdžiui, negali surinkti ženklo ©, gali jį surinkti kaip (C), bet dėl to (tikiu sveiku protu) nebus pradėta kokia nors oficiali ženklo © atsisakymo procedūra”, – sako M. Strockis.

Standartinėje lietuviškoje kompiuterio klavia-tūroje (standartas LST 1582:2000) lietuviškos kabu-tės, žinoma, yra, tačiau fizinės lietuviško standarto klaviatūros vis dar retai naudojamos.

VLKK tinklalapyje patariama, kad prireikus lie-tuviškas kabutes galima surinkti kodu: nuspaudus klavišą „Alt” surenkamas atidaromųjų kabučių ko-das 0132 arba uždaramųjų – 0147. Panašus ritualas ir norint išgauti ilgąjį brūkšnį. Griūk iš koto – ko-dai, it būtų valstybės paslaptis, ir dėl ko – dėl brūkš-niukų formos.

TELKINIAI

Klubo valdyba (iš k.): Ingrida Banseviciene, Evaldas Rudzevicius, Diana Johns, Rūta Sidabrienė, Julius Milevičius ir Gintaras Bansevicius.

Susitiko geros draugės (iš k.): Vida Kisielienė, Rima Kašubaitė-Binder, Margarita Stiglich, Marija Bohareviciene, Ina Nicewander, Danutė Rimkuvienė ir Laima Pranckus.

Beverly Shores Lietuvių klubo gegužinė

RŪTA SIDABRIENĖ

Ypatinga „Lituanica“ parko vieta (Michigano ežero pakrantėje, tarp pirmos ir antros kopos) dvelkia ramuma ir romantika. Na, o rugpjūčio 6 dieną parke skambėjo daina, sukosi šokio ratelis, kvėpėjo šeimininkų paruoštas maistas.

Gero kai teko padirbėti Beverly Shores Lietuvių klubo valdybai organizuojant šių metų gegužinę, nes norėjosi, kad būtų smagu visoms kartoms. Julius Milevičius pasirūpino, kad miestelio policija žinotų, koks sujudimas vyks parke, ir gavo leidimą; Gintaras Bansevicius suderino, kad užtektų stalų, o juos reikėjo pasiskolinti iš gaisrininkų. O kad galėtume šiek tiek pasislėpti nuo karštų saulutės spindulių, iš parko valdžios gavo pavėsinę. Šeštadienio rytą Evaldas Rudzevicius su Gintaru, padedant svečiams iš Lietuvos, suvežė, sustatė ir paruošė parko aikštelę šventei.

Diana Johns, Elzbieta Starevica ir Ingrida Banseviciene rūpinosi, kad atvykusieji į gegužinę, pabuvę gamtoje, išsimaudę Michigano bangose, pralaukę, galėtų skaniai pavalgyti. Šventės

Ala Vasiliauskaitė smagiai jaučiasi basa ant žolytės.

dalyviai gyrė šeimininkes, kotletukai su grybukų ir morkyčių įdaru buvo labai skanūs, o kur dar įvairiausios salotos bei pupelių mišrainės, bandelės su mėsa. Toliau buvo galima bendrauti prie kavos puoduko ir pasilepinti saldumynais. Ne tik gražiai atrodė, bet ir labai skanus buvo tikras lietuviškas sūris, kurį spaudė Gintaro mama.

Inga Bytautaitė, atvykusi iš Lietuvos, loterijoje laimėjo Vidmanto Vaitkevičiaus keraminį angelą.

Skambi lietuviška daina ir šokio muzika išjudino visus. Sukosi ratelis, šoko ir dainavo jauni ir pagyvenę. Gegužinės dalyviai taip išilinksmo, kad net saulutei ritantis per kopą muzikantų nenorėjo paleisti. Ačiū Ligita ir Algimantui Barniškiams už skambią dainą ir smagų šokį.

Gegužinės vieta šiemet atrodė ki-

taip: dailininkas Vidmantas Vaitkevičius papuošė ją savo tapybos bei keramikos darbais. Galima buvo ne tik pasigėrėti jo kūryba, bet ir dalyvauti meno darbų loterijoje, kurioje galėjai laimėti molinių varlyčių, žuvų, šuniukų, vištų, 2017 metų kalendorių ir net tris originalius, autoriaus tapytus paveikslus. Visi loterijos dalyviai kažką

Šventės dalyvės Ainė Rudzeviciūtė ir Jorana Banseviciūtė ragauja gaivias vynuoges.

Elena Rudzeviciūtė ir menininkas Vidma Wait (Vidmantas Vaitkevičius).

Pro Birutės Kairienės ir Kęstučio Sidabro „vartus“ lenda Alvyda Budėnienė.

Sporto apžvalgininkui Dainiui Ruževičiui jo straipsnį „Drauge“ padeda skaityti dukrelė Deimantė ir iš Panevėžio paviešėti atvykusi mama Virginija Abromaitienė.

Diana Johns, Petrutė Linkevičienė (viešnia iš Lietuvos) ir Julius Milevičius skaito naująsias „Draugas“.

laimėjo! Ačiū Vidmantui už puikų savo darbų pristatymą, už meno loteriją, už dalyvavimą gegužinėje. Dailininko Vidmanto dėka į gegužinę atskubėjo pats „Phil’s Pizza of Bridgeport“ savininkas Tony, prisikepęs picų. Ačiū „Phil’s Pizza“ savininkui. Dėkingi „Baderbrau Beer“ rėmėjui. Visą dieną gėrėme jo šaltą „Baderbrau“ alų. Gegužinę parėmė ir „Bake for me“ savinin-

kai, kavinė „Smilga“. Ačiū! Beverly Shores Lietuvių klubo valdyba džiaugiasi, kad į gegužinę susirinko gausus būrys lietuvių, norime paprašyti visų dalyvavusių pasidalinti išpūdžiais ir papasakoti draugams apie Lietuvos gamtą primenančią Michigano ežero pakrantę Indianoje ir apie „Lituanica“ parką. Iki kito pasimatymo.

Pagerbta 100-mečio jubiliejų šventusi seselė

Šių metų birželio mėnesį Šv. Kazimiero vienuolijos seselė Delphine Grigas šventė savo šimtąjį gimtadienį. Seselę sveikino jos giminaičiai ir seselės kazimierietės, kurios kartu su ja dabar gyvena „Our Lady of Victory“ vienuolyne Lemonte. Ses. Delphine Grigas ypatingą gimtadienį paminėjo ir Čikagos katalikų laikraštis „Catholic New World“. Liepos 24 – rugpjūčio 6 d. laidos pirmajame puslapyje yra didelė nuotrauka, kurioje seselė užpučia gimtadienio torto žvakutes, rodančias skaičių „100“. Korespondentės Michelle Martin straipsnis atskleidžia ir kitą seselės suaktį – šių metų rugpjūčio mėnesį sukako 75 metai, kai ses. Delphine Grigas priėmė Šv. Kazimiero vienuolijos įžadus ir tapo vienuole.

Gimtadienio puotos raguoliai.

Ses. Delphine Grigas laiko popiežiaus Pranciškaus apaštališko palaiminimo raštą, paskelbtą jos šimtojo gimtadienio proga.

Ses. Delphine tėveliai, Dominic ir Theophilia Grigas, buvo lietuviai imigrantai, įsikūrę Pensilvanijos valstijoje, Nanticoke mieste, kur 1916 metais gimė jų dukrelė. Šeima persikėlė į Shenandoah miestą, kur būsimoji seselė užaugo. Tėveliams mirus, būdama 22 metų, ses. Delphine įstojo į Šv. Kazimiero seselių vienuoliją, o įžadus priėmė 1941 metais, būdama 25 metų. Jos sesuo, ses. M. Vivian, buvo anksčiau įstojusi į tą pačią vienuoliją. Seselių kazimieriečių vadovybė ses. Delphine Grigas skyrė mokytojos darbui. Ji mokytojavo 35 metus

daugelyje mokyklų, tarp jų – Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo mokykloje Brighton Parke, Šv. Antano mokykloje Cicero mieste, Šv. Norberto mokykloje Northbrook mieste ir Šv. Pijaus X mokykloje Stickney mieste. Volo mieste, Illinois valstijoje buvo paskirta mokyklos direktore. Ses. Delphine mokytoja dirbo ir kitose Amerikos valstijose. Seselė tvirtina, kad kiekvienas jos mokinys, kiekviena mokinė ją pačią vienaip ar kitaip praturtino. Po 35 mokytojavimo metų ses. Delphine pradėjo naują misiją – dirbo dvasine padėjėja Švento Kryžiaus ligoninėje Čikagoje, kur palaikė sergančiųjų ir mirstančiųjų dvasią, guodė jų šeimas. Pastoracinį darbą ji dirbo Šv. Juozapo prieglaudos namuose Pensilvanijoje, Holland mieste. Šiuo metu dalyvauja maldos misijoje „Our Lady of Victory“ vienuolyne Lemonte, kur gyvena kartu su kitomis seselėmis kazimierietėmis. Vieno palikimo dėka ses. Grigas 1999 m. išleido knygą, kurioje ji sukaupė savo surinktus religinius pamokymus, pasisakymus. Knyga pavadinta „A Calendar of Heavenly Sense: To Ponder – To Live“ (Dangiškųjų minčių kalendorius – pamąstymui ir gyvenimui). Čia yra ir Motinos Marijos Kaupaitės, Šv. Kazimiero vienuolijos steigėjos, minčių. Šimtojo gimtadienio proga ses. Delphine Grigas sulaukė popiežiaus Pranciškaus apaštalinio palaiminimo. Sveikiname ses. Delphine Grigas, linkime Dievo palaimos, sveikatos ir ilgiausių metų!

Paruošė
Rimas Černius

Informaciją ir nuotraukas atsiuntė Paula Stasiunas-Schultz, Seselių kazimieriečių informacinių projektų vedėja.

Ses. Delphine Grigas (v.), įstojusi į Šv. Kazimiero seselių vienuoliją. Kartu su ja – jos sėrys, broliai, sūnėnas. Kairėje sesuo – ses. M. Vivian. Apačioje – seselės tėvėlių nuotraukos.

Ses. Delphine Grigas apsupta giminaičių, atvykusių ją pasveikinti šimtojo jubiliejaus proga.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Loreta ir Jurgita Raudytės – Korp! Giedros premijos laureatės

Korp! Giedros premijos įteikimas Telšiuose. Iš k.: Daina Čyvienė, ses. Margaret Petcavage, ses. Virginia Gapsis, laureatė Jurgita Raudytė, Reda Sopranaitė, laureatė Loreta Raudytė, kan. Andriejus Sabaliauskas, Deb Lary ir Paulius Auryla.

Margaret Schenk nuotr.

Liepos 17 d. Telšiuose, restorane prie ežero, būrelis aktyvių Lietuvos ateitininkų susitiko su piligrimine grupe iš Amerikos. Susidarė įdomi kompanija – iš Lietuvos: „Ateities“ redaktorė Reda Sopranaitė, Janina Šalkauskytė, Paulius Auryla, Telšių kunigų seminarijos prefektas kan. Andriejus Sabaliauskas ir dvykės seserys Jurgita ir Loreta Raudytės. Su jais susitiko čikagietė Daina Čyvienė ir jos lydimas keturių piligrimų būrelis – dvi seselės kazimierietės, Margaret Petcavage ir Virginia Gapsis, su amerikietėmis draugėmis Margaret „Peggy“ Schenk ir Deb Lary, kurios per vieną savaitę aplankė svarbiausias Lietuvos šventoves.

Šiltame, draugiškame būryje linksmai besišnekučiuojant, Daina Čyvienė atskleidė susitikimo tikslą. Ištraukusi iš portfelio oficialų raštą, ji pradėjo skaityti, kad 2016 m. prel. Juozo Prunskio įsteigta Korp! Giedros premija „Lietuvei moteriai, ypatingai pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnystėje“ yra skiriama nieko neįtarusioms Loretai ir Jurgitai Raudytėms. Čikagos giedrininkų pasiuntinė Daina Čyvienė su džiaugsmu sakė: „Įteikimas buvo nuostabus, nes tai buvo staigmena!“

Premija

1985 m. prelatas Juozas Prunskis pasiūlė Korp! Giedrai parinkti premijai nusipelnusią lietuvaite, o jis būsiąs premijos macenatas. Jis rašė: „Premiją labiausiai pasižymėjusiai visuomenininkei ir įsteigiau, kad ją skirdamos Jūs [giedrininkės] būtumėte labiau žinomos visuomenėje. Dieve, laimink Jūsų taip brangų sąjūdį“. Pirmoji premija buvo įteikta 1986 m. Lietuvos generalinei garbės konsulei Juzei Daužvardienei. Vėliau, 1994 m., prelatas išreiš-

kė norą, kad Korp! Giedros premija būtų skiriama moteriai, gyvenančiai Lietuvoje, ir tam tikslui Lietuvos Fonde įsteigė atskirą premijos fondelį. Jei per metus nesusikaupia pakankamai palūkanų premijai, tada pačios giedrininkės suaukoja reikiamą sumą. Kasmet skiriama 500 dol. Šiomet Loretai ir Jurgitai Raudytėms buvo paskirta 600 dol.

Laureatės

Šių metų laureatės Jurgita ir Loreta Raudytės gimė tą pačią dieną 1972 m. Abi lankė Telšių Žemaitės vidurinę mokyklą. Jurgita baigė filologijos ir lotynų kalbos mokslus, o vėliau dar studijavo anglų kalbą ir literatūrą. Loreta baigė religinio ugdymo magistrantūros studijų programą. Abi dėsto Vysk. V. Borisevičiaus gimnazijoje ir yra aktyvios Telšių ateitininkų veikloje – Jurgita – globodama Vysk. V. Borisevičiaus kuopą, o Loreta – Prel. Juozo Prunskio kuopą.

Norint suvokti, kiek šios laureatės yra jaunimui pasiaukojusios, Židikų ateitininkų kuopos globėja Jurgita Paulauskaitė pateikė giedrininkėms Raudyčių gerų darbų „Curriculum Vitae“:

- Kasmet abi seserys kviečia Telšių vyskupijos ateitininkus į advento ir gavėnios rekolekcijas, pasirūpindamos jų vedimu ir visais organizaciniais klausimais;

- 2009 m. Jurgita ir Loreta aktyviausių Telšių vyskupijos ateitininkų kuopų nariams suorganizavo trijų dienų kelionę po Lietuvą, aplankant ateitininkams reikšmingiausias vietas (Pr. Dovydaičio gimtinę, Vilnių, Panevėžį, Berčiūnus ir kt.). Kelionės kaina ateitininkams – 5 Lt. Visoms kelionės išlaidoms seserys rado geradarių rėmėjų;

- 2011 m. Telšių vyskupijos ateitininkams ir katalikiškam jaunimui Jurgita ir Loreta organizavo piligriminę kelionę į Pasaulines jaunimo dienas Madride;

- 2012 m. vasarą dirbo Salieziečių stovykloje kartu su Italijos universitetų studentais ir kunigais;

- 2013 m. Vysk. V. Borisevičiaus gimnazijoje Jurgita ir Loreta padėjo surengti konferenciją, skirtą Žemaičių krikšto 600 m. jubiliejui, į kurią kvietė visų kuopų ateitininkus.

Čia suminėti tik stambesnieji darbai. Kiti pasidalijo mintimis apie jų darbų reikšmę. Telšių kunigų seminarijos prefektas kan. Andriejus Sabaliauskas parašė: „Jos aktyvios akademiniam Telšių miesto gyvenime, aktyvios abiejų Telšių parapijų bendruomenių veikloje. Kasdieninis dalyvavimas šv. Mišiose, uolus sakramentų praktikavimas, jaunimo būrimas dvasiniam gyvenimui bei bažnytinei veiklai yra didelė dovana Dievo Tautai Telšiuose ir visoje Telšių vyskupijoje. Visada sakau tą patį, jeigu tokių Raudyčių būtų bent 10 – Kristaus Evangelija tikrai žemės pakraščius, šiuo atveju Telšių pakraščius siek-

tų“.

„Ateities“ redaktorė Reda Sopranaitė pridūrė: „Apie jas galiu pasakyti – kad tai ateitininkės katalikės, kurios ne tik renginiuose, ne tik su kuopa, bet ir kasdienybėje liudija tikrą tikėjimą. [...] man atrodo, kad [jos] šių laikų šventosios, kurios, nelaukdamos garbės, nelaukdamos atlygio, kasdien daro tai, ką gali ir kiek gali...“

Telšietė Dalia Praspaliauskienė pasidalijo apie Raudyčių darbą, kuris palietė jos šeimą:

„Prieš dešimtį metų, kai mano dukros Gintarė ir Valdonė buvo paauglės, jos įsijungė į Telšiuose veikusią Ateitininkų organizaciją, kuriai jau anuomet vadovavo Jurgita ir Loreta Raudytės. Veikla buvo gana intensyvi: kas savaitiniai susirinkimai, šv. Mi-

Savo elgesiu ir darbais man jos primena rašytoją Mariją Pečkauskaite-Šatrijos Raganą.

– **Telšietė Elena Martinkienė**

šios abiejose Telšių miesto parapijose, kur ateitininkai giedodami šlovindavo Viešpatį, taip pat išvykos, įvairūs katalikiški ir miesto renginiai, kuriuose ateitininkai kartu su vadovėmis dalyvaudavo. Į visus užsiėmimus (tiek mūsų mieste, tiek išvykose) dukras išleisdavau visiškai rami, nes tikrai žinojau, kad jos 'gerose rankose'. Jau tuomet man seserys Raudytės, jų pasiaukojimas darbe su ateitininkais, jų Tikėjimas buvo tikras įkvepiantis pavyzdys. Tada aš pati, atvežusi dukras į šv. Mišias, vis dažniau jose pati dalyvaudavau, ir mano pačios Tikėjimas pradėjo augti. Manau, kad tai turėjo įtakos, kad aš pati įsijungiau į Dievo šlovinimo darbą, kurį ir šiandien tebetęsiu. Seserys Jurgita ir Loreta Raudytės tiek mano dukroms, tiek man, tiek ir visiems telšiškiams yra tikras Tikėjimo ir asmeninio gyvenimo paaukojimo jaunimo dvasiniam ugdymui pavyzdys“.

Apie Raudyčių pasiaukojimą jaunimo auklėjimui gerai žinoma Telšiuose, o šios premijos dėka su jomis susipažins ir platesnioji visuomenė. Loreta ir Jurgita Raudytės yra Korp! Giedros 29-osios premijos laureatės.

Po vasaros vėl rinksis Ateitininkų namų knygų klubas

Planuojamos dvi skaitytojų grupės – dienos metu ir vakare

Po vasaros atostogų pirmas Ateitininkų namų knygų klubo susirinkimas vyks rugpjūčio 24 d., trečiadienį, 10 val. r., o naujai susikūrusi vakarinė grupė rinksis tą pačią dieną 7 val. v.

Bus diskutuojama apie Graham Greene romaną „The End of the Affair“ (1951 m.), lietuviškai – „Meilės romano pabaiga“. Graham Greene (1904–1991) yra žinomas anglų rašytojas katalikas. Romane vaizduojamas ne tik žmogaus savanaudiškumas ir neišitikimybė, bet ir jo sugebėjimas susitaikyti, siekti šventumo, o taip pat net stebuklų galia.

Knygų klubo diskusijos vyksta lietuvių kalba. Visi yra kviečiami dalyvauti, net ir neperskaitę knygos. Diskusijos vyksta Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr, Lemont, IL. Jei turite klausimų, kreipkitės į būrelio vedėją Dainę Quinn el. paštu: dainequinn@gmail.com.

Visų Š. Amerikos ateitininkų metinis susirinkimas

Šių metų rugsėjo 25 d., sekmadienį, nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p. Čikagos laiku, vyks Šiaurės Amerikos ateitininkų narių susirinkimas. Pagrindinė susirinkimo vieta – Ateitininkų namai Lemonte. Planuojama tiesioginė video konferencija, kurioje internetu galės dalyvauti ateitininkai iš kitų Šiaurės Amerikos vietovių. Susirinkime bus pateiktos veiklos ir finansų ataskaitos bei renkami nauji Tarybos nariai.

Š. Amerikos ateitininkų valdyba

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Į Lietuvą neįleido Rusijos dainininko

Vilnius („Draugo“ info) – Į Lietuvą neįleistas Rusijos dainininkas Olegas Gazmanovas. Vilniaus oro uoste dirbę pasieniečiai patikrino lėktuvo reisu iš Maskvos atvykusių asmenų dokumentus. Patikros metu paaiškėjo, jog vienas iš keleivių, 65 metų Rusijos pilietis O. Gazmanovas, yra įtrauktas į nepageidaujamų Lietuvoje asmenų sąrašą. Vyro pase buvo Šengeno viza, kurią išdavė Italija.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai atliko tokiais atvejais standartinę procedūrą – rusui surašė bei įteikė atsakymo leisti atvykti į šalį pranešimą.

Atsižvelgus į tai, jog specialiose Vilniaus oro uosto pasieniečių tarnybinėse patalpose buvo asmenų, pasiprašiusių prieglobsčio, Rusijos piliečiui leista pernaktuoti oro uosto teritorijoje esančiame viešbutyje. Kitą rytą O. Gazmanovas iš Lietuvos išvyko į Maskvą. Šiais metais Lietuvos pasieniečiai į šalį neįleido 2 764 asmenų.

Rusija pasipiktino iškart – dainininkas Olegas Gazmanovas tapo smulkių politinių ambicijų įkaitu, sakė Rusijos URM atstovė Marija Zacharova. „Mes būtinai šį įvykį įtrauksime į dvišalę darbotvarkę“, – pridūrė ji.

Užsienio reikalų ministro Lino

O. Gazmanovo dainoje „Pagamintas SSRS“, skamba žodžiai: „Ukraina ir Krymas, Baltarusija, Moldova – tai mano šalis! Sachalinas, Kamčiatka, Uralo kalnai – tai mano šalis! Krasnodaro kraštas, Sibiras ir Pavolgys, Kazachstanas, Kaukazas ir Pabaltijys... Aš gimiau Sovietų Sąjungoje, padarytas aš SSSR!“ Smotri-filmu.ru nuotr.

Linkevičiaus teigimu, Rusijos atlikėjas į nepageidaujamų asmenų sąrašą įtrauktas dėl propagandos, susijusios su agresyviais Rusijos veiksmais kaimyninėse šalyse. 2014 metais O. Gazmanovą į „juodąjį sąrašą“ įtraukė kaimyninė Latvija. Jam uždrausta atvykti dėl veiksmų, prisidėjusių pažeidžiant Ukrainos teritorinį vientisumą ir suverenumą.

A. Daunoravičiui – naujas paskyrimas

Vilnius (URM info) – Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Egipte ir Katare Arvydas Daunoravičius paskirtas nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Kuveito valstybei, Jungtiniams Arabų Emyratams, Jordanijos Hašimitų Karalystei ir Saudo Arabijos Karalystei.

Tai numatanti dekretą trečiadienį pasirašė Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Naujas pareigas A. Daunoravičius pradės eiti nuo rugsėjo 1 d.

V. Sarapinas paskirtas ambasadoriumi Suomijoje

Vilnius (URM info) – Valdemaras Sarapinas paskirtas Lietuvos Respublikos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Suomijoje. Naujas pareigas V. Sarapinas pradės eiti nuo rugpjūčio 23 d. Iki šiol V. Sarapinas buvo dekretą pasirašiusios Prezidentės D. Grybauskaitės vyriausiasis patarėjas nacionalinio saugumo klausimais.

Prieš prisijungdamas prie Lietuvos diplomatinės tarnybos, V. Sarapinas yra ėjęs įvairias pareigas Krašto

1963 m. gimęs A. Daunoravičius darbą diplomatinėje tarnyboje pradėjo 1991 metais. 1995–2000 m. dirbo ambasadoje Belgijoje, 2003–2008 m. – generaliniu konsulu Čikagoje, 2009–2010 m. vadovavo Vyriausybei pavaldžiam Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui. 2010–2013 m. ėjo Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktoriaus pareigas. Nuo 2013 m. – ambasadorius ypatingiems pavedimams.

apsaugos ministerijoje (KAM), buvo Lietuvos gynybos atašė JAV, Kanadoje. 2000–2002 m. V. Sarapinas buvo krašto apsaugos viceministras, 2002–2006 m. – KAM valstybės sekretorius. 2006–2009 m. V. Sarapinas ėjo Vyriausybės kanclerio pareigas.

2009–2010 m. V. Sarapinas buvo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos vyriausiasis patarėjas, Afganistano projekto komandos vadovas. 2010–2014 m. ėjo Lietuvos generalinio konsulo New Yorke pareigas.

Australija, Nyderlandai, Panama, Norvegija ir Kanada.

„Google Trends“ analizuoja, kokia procentinė visų tam tikrame regione ir per tam tikrą laiką tarpą atliktų paieškų dalis tenka konkrečiai paieškai, šiuo atveju – olimpinėms žaidynėms.

Olimpinės žaidynės baigiasi rugpjūčio 21 dieną.

Sprendimas trauktis iš ES – neatšaukiamas

Berlynas (BNS) – Vokietijos kanclerė Angela Merkel pakartojo, kad laiko Didžiosios Britanijos sprendimą išstoti iš Europos Sąjungos (ES) neatšaukiamu, nors ir liūdinančiu.

Per birželio 23-ąją įvykusį referendumą Britanija nedidele persvara nubalsavo pasitraukti iš Bendrijos. Kol kas naujoji britų ministrė pirmininkė Theresa May dar nėra oficialiai inicijavusi derybų proceso dėl savo ša-

lies išstojimo iš 28 valstybių bloko.

„Visas išstojimo procesas mums dar priešakyje, bet pats sprendimas – neatšaukiamas“, – sako A. Merkel. Kanclerė pridūrė, kad šis sprendimas yra iššūkis ES. A. Merkel taip pat pastebėjo, kad ES suteikia savo narėms stiprų balsą pasaulyje, o atskirų šalių įtaka veikiausiai būtų mažesnė, jeigu jos nepriklausytų blokui.

Turkija imasi verslininkų turtų

Stambulas (BNS) – Turkija nurodė konfiskuoti 187-ių verslininkų, kurie yra įtariami ryšiais JAV gyvenančiu musulmonų dvasininku Fethulah Gulen, turtą.

F. Gulen kaltinamas surežisavęs praėjusio mėnesio bandymą įvykdyti

valstybės perversmą. 60 iš tų 187 įtariamųjų buvo sulaikyti policijai surengus didžiulio masto operaciją Stambule ir kitose provincijose, kuri yra nukreipta prieš F. Gulen veiklą esą finansuojantį verslą.

Sulaikytas prorusiškas propagandistas

Talinas (ELTA) – Estijos policija sulaikė prorusiškos interneto svetainės leidėją Aleksandrą Kornilovą, kaltinamą dokumentų klastojimu ir neteisingos informacijos pateikimu mo-

kesčių administratoriams.

A. Kornilovas yra naujienų tinklalapio „Baltnews“, Baltijos šalyse skleidžiančio Rusijos vyriausybės nuomone, Estijos skyriaus vadovas.

Vokietija tikrins pabėgėlių ryšius

Berlynas (LRT.lt) – Vokietijos vyriausybė po virtinės islamistų išpuolių paskelbusi naujų priemonių saugumui užtikrinti svarsto galimybę tikrinti pabėgėlių išmaniųjų telefonų ir „Facebook“ kontaktus.

Pasak vidaus reikalų ministro Thomas de Maiziere, negali nekelti įtarimų tai, kad daug pabėgėlių teigia neturintys tapatybę nustatančių dokumentų, bet beveik visi turi išmaniuosius telefonus. Todėl saugumo sumetimais pabėgėlių bus prašoma pateik-

ti „Facebook“ kontaktus per pastaruosius kelis mėnesius.

„Norime priminti tai, ką Švedija, Nyderlandai ir Norvegija daro tokiais atvejais, ir pasakyti tiems žmonėms – jeigu jūs atvykstate į Vokietiją, turime atlikti saugumo patikrinimus. O kad galėtume tai padaryti, turime paprašyti parodyti ‘Facebook’ kontaktus per pastaruosius kelis mėnesius, jie ir šiaip yra vieši. Nemanau, kad prašome per daug, kad užtikrintume saugumą“, – teigia ministras.

Vienam TOK vadovui olimpiada baigėsi

Londonas (Diena.lt) – Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) Vykdomojo komiteto narys airis Patrick Hickey buvo sulaikytas policijos. Įtariama, kad jis organizavo machinacijas ir spekuliuavo bilietais į Rio de Janeiro olimpinį žaidynių varžybas.

Iš karto po sulaikymo P. Hickey pasijuto blogai ir atsidūrė ligoninėje.

Taip pat policija sulaikė britų THG kompanijos prezidentą kitą airį James Mallon ir jo vertėją, kurie kaltinami nelegalia prekyba bilietais į olimpiados varžybas. Pas J. Mallon rasta 800 bilietų į populiariausias varžybas.

Iš viso per tris dienas buvo areštuota net 40 asmenų. Per tyrimą ir paaiškėjo jų ryšiai su TOK nariais. P. Hickey yra Europos olimpinio komiteto

Tarptautinio olimpinio komiteto narys P. Hickey kaltinamas korupcija. Reuters nuotr.

vadovas ir Airijos nacionalinio olimpinio komiteto prezidentas. Pavyzdžiui, jis bilietus į žaidynių atidarymą, kurie oficialiai kainavo 450 JAV dolerių, perparduodavo už 8 tūkst. JAV dolerių.

Nutukimą mažins cukraus mokesčiu

Londonas (ELTA) – Didžiosios Britanijos valdžia pareiškė pajamas iš planuojamo cukraus mokesčio, kuriuo bus apmokestinami gaivieji gėrimai, skirti kovai su vaikų nutukimu, mokyklose steigti sveikų pusryčių klubus ir skatinti sportą.

Pagal kovos su vaikų nutukimu planą, maisto ir gaiviųjų gėrimų gamintojai vaikų dažniausiai vartojamuose produktuose turės penktadaliu sumažinti cukraus kiekį. 45 puslapių apimties dokumente siūloma nustatyti, kam turėtų būti taikomas mokestis ir

kaip spręsti technines pridėtinio cukraus ženklavimo problemas bei koikioms produktų kategorijoms priskirti vaisių sultis ir kokteilius.

Papildomai apmokestinusi gaiviuosius gėrimus, šalies vyriausybė tikisi dvigubai padidinti fizinės veiklos ir sporto programų mokyklose finansavimą ir per metus investuoti maždaug 10 mln. svarų sterlingų (13 mln. JAV dolerių) į sveikų pusryčių klubų steigimą. Taip pat bus siekiama užtikrinti, kad pradinėse mokyklose vaikai kas valandą gautų pakankamai fizinio krūvio.

Žurnalistė Monika Juodeškaitė

OLIMPINĖ PANORAMA

Rio Olimpinės žaidynės Lietuvai tapo bronzinėmis

Baidarininkai Aurimas Lankas ir Edvinas Ramanauskas (k.) iškovojo olimpinį žaidynių bronzos medalius. EPA–ELTA nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

MONIKA JUODEŠKAITĖ

Olimpinis bronzos medalis baidarininkų **Aurimo Lanko** ir **Edvino Ramanausko** duetui yra dar ypatingesnis, nes sportininkų karjera buvo nepastovi, sudėtinga ir vingiuota. Aurimas ir Edvinas buvo metų sportą ir emigravę, tačiau prieš dvejus metus juos vėl suvienijo bendras troškimas – dalyvauti Rio Olimpiniuose žaidynėse. Sportininkai profesionaliai nesitreniravo apie 4–5 metus (Edvinas buvo emigravęs, o Aurimas studijavo). Tačiau net ir po tokios ilgos pertraukos kartu varžybose pradėję dalyvauti lietuviai ir 2014 m., ir 2015 metų Europos čempionatuose iškovojo bronzos medalius. Tai juos dar labiau pastūmėjo siekti olimpinės svajonės išsipildymo. Iškart po apdovanojimų sportininkai su plačiausiomis šypsenomis veiduose dalijosi savo teigiamomis emocijomis. „Labai smagu – tiek daug palaikymo, tiek sveikinimų, net iš nepažįstamų žmonių. Džiugu, kad visi džiaugiasi“, kalbėjo E. Ramanauskas. Netikėtai išgarsėję irklotojai tikisi, kad jiems pavyks Lietuvoje išpopuliarinti baidarių ir kanojų sporto šaką. „Pripažinkime, kad baidarių ir kanojų irklavimas nėra labai populiarus sporto šaka Lietuvoje. Gal J. Šuklino medalis, mūsų medaliai padidins jos žinomumą. Gal verslininkų dėmesį patrauksime, gal atvažiuos daugiau žmonių į Trakus žiūrėti Lietuvos čempionatų. Juk smagu praleisti laiką gamtoje“, – svarstė A. Lankas. Šie du šiauliečiai mums ir visam pasauliui dar kartą įrodė, jog net ir sportininkai iš mažo Lietuvos miesto gali tapti olimpiniais prizinininkais, tereikia tik didelio noro, darbo ir pastangų.

Gaila, tačiau didžiausiai Lietuvos olimpinio medalio vilčiai Henrikui Žustautui Rio startas 200 metrų kanojomis rungtyje buvo nesėkmingas. Medalius iš Brazilijos nusiteikęs parvežti lietuvius nesugebėjo patekti į pagrindinį finalą. 22-ųjų metų sportininkas, Lietuvoje aplenkęs net patį šios rungties olimpinį vicečempioną Jevgenijų Šukliną (ir taip užsitikrinęs sau vietą Olimpiniuose žaidynėse), su nu-

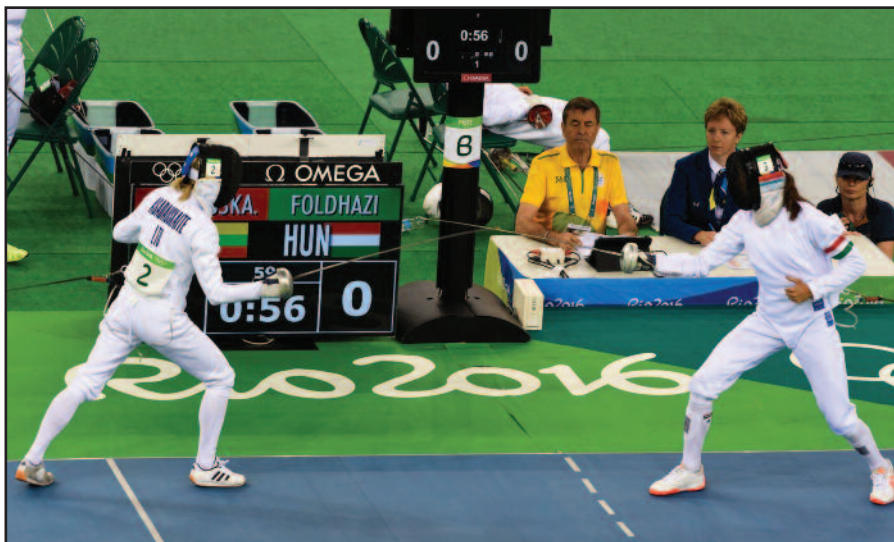
22-ųjų metų lietuvis Henrikas Žustautas Rio de Janeiro olimpinį žaidynių vienviečių kanojų 200 m distancijoje užėmė 11-ąją vietą. Vytauto Dranginio nuotr.

sivylimu turėjo varžytis paguodos finale, kur jo sėkmė taip pat nelydėjo. Henrikas atrankos plaukimų galutinėje įskaitoje užėmė 5-ąją vietą ir, patekęs į pusfinalį, ten varžėsi tik po valandos poilsio. Deja, pusfinalyje lietuvis distanciją pradėjo labai nesėkmingai ir net stiprių finišo spurtu nesugebėjo patekti tarp dviejų greičiausių sportininkų. Jo rezultatas pirmajame pusfinalio plaukime, 41,274 sek., jam garantavo tik šeštąją vietą ir galimybę varžytis paguodos finale dėl 9–16 vietų. Lietuvui laimėti nepavyko net ir B finalo, jis finišavo trečioje pozicijoje ir Rio olimpiadą baigė užėmęs 11-ąją vietą.

Ričardas Nekriošius ir **Andrejus Olijnikas** dviviečių baidarių 1 000 metrų distancijoje atrankos plaukime užėmė 3-iąją vietą (3:23,96 min.). Tiesiai į finalą nepatekusi lietuvių pora tęsė kovą pusfinalyje, vykusiame tik valanda laiko po atrankos plaukimų. Pusfinalyje Ričardas ir Andrejus pasiekė savo tikslą ir, dominavę distancijoje ilgą laiką, finišo liniją kirto antri, taip užsitikrindami sau vietą finaliniame plaukime. Jau kitą varžybų dieną vykusiam finale lietuviai finišavo 5-oje

Ričardas Nekriošius ir Andrejus Olijnikas dviviečių baidarių 1 000 metrų finale finišavo 5-oje pozicijoje, rezultatu 3 min. 14,748 sek. Vytauto Dranginio nuotr.

Penkiakovininkė L. Asauskaitė (k.) olimpinėse žaidynėse po pirmosios rungties – fechtavimosi – buvo 11-t a. Godos Smilingytės nuotr.

pozicijoje, rezultatu 3 min. 14,748 sek. Laimėtojai tapo Vokietijos atstovai, Marcus Gross ir Max Rendschmidt, kurie kilometro distanciją įveikė per 3 min. 10,781 sek. Lietuvos sportininkai savo pasirodymu didžiuojasi: „Esame patenkinti, pernai pasaulio čempionate buvome septinti, užpernai – šešti, olimpiadoje esame penkti. Tai pasako, kad esame geriausios formos, kokios tik galėjome būti“, – teigė Olijnikas.

Rodrigo de Freitas lagūnoje penktadienį kovoja paskutinis Lietuvos rinktinės irklotojas **Ignas Navakauskas**. Vienvietėje baidarėje 200 metrų distancijoje jis tikisi nustebinti patį save ir visą Lietuvą, garbingai užbaigdamas pačias sėkmingiausias Olimpines žaidynes Lietuvos irklavimo istorijoje.

Tęsiasi lengvaatlečių ir penkiakovininkų kovos

Lietuvos lengvaatlečiai ir toliau tęsia kovas olimpiniam Rue Jose Dos Reis stadione. 800 metrų distancijoje startavusi **Eglė Balčiūnaitė** atrankos bėgimuose pasiekė savo geriausią sezono asmeninį rezultatą, 2:02,98 min., tačiau to nepakako, kad lietuvė patektų į kitą varžybų etapą. Galutinėje įskaitoje Eglė užėmė 48-tą vietą ir baigė savo trečiąsias Olimpines žaidynes. Didžiausia Lietuvos lengvosios atletikos viltis šiose žaidynėse Airinė Palšytė, sėkmingu šuoliu užsitikrino vietą finale. Šuolio į aukštį rungtyje šių metų Europos vicečempionė Airinė antruoju bandymu peršoko kvalifikacinį finalo aukštį – 1 metrą 94 centimetrus. 24-erių metų sportininkė pirmuoju bandymu įveikė 180, 185 ir 189 cm, o antruoju ji peršoko į 192 ir 194 cm aukštį iškeltą kartelę. Iš viso sekmadienio finale rungsis net 17 sportininkų, tarp kurių lietuvė yra viena iš stipriausių kovojė dėl medalių.

Rio de Janeiro prasidėjo ir mūsų ilgai laukti šiuolaikinės penkiakovės startai. Lietuviai šioje rungtyje yra pasižymėję – Pekino olimpiadoje ant apdovanojimų pakyls lipo net du sportininkai, **Edvinas Krungolcas** ir **Andrejus Zadneprovskis**, o Londono olimpiadoje auksą mums padovanojo Laura Asauskaitė-Zadneprovskienė. Su Laura siejamos didžiausios aukso viltys ir Rio žaidynėse – tikimės, jog jai pavyks apginti olimpinės čempionės titulą. Šiuolaikinėje penkiakovėje Lietuvai atstovauja net trys sportininkai: **Laura Asauskaitė-Zadneprovskienė**, **leva Serapinaite** ir **Justinas Kinderis**. Kol kas šie atletai baigė tik vieną – fechtavimosi – rungtį. Čia sportininkai kovoja su visais dalyviais ir stengiasi surinkti kuo daugiau pergalių, kurios garantuos daugiau taškų. Su špagomis rankose, Deodoro olimpinio parko arenoje lietuviai pasirodė šauniai. Laura fechtavimosi iš 35-ųjų kovų laimėjo 19-ka ir galutinėje įskaitoje su 214 taškų dalijasi 11–13 vietas. Prasčiausiai pasisekė jaunajai Lietuvos penkiakovininkei Ievai, kuri laimėjo 15 kovų ir su 190 taškų dalijasi 25–27 pozicijas. Tarp vyrų Justinas Kinderis laimėjo 18 kovų ir, surinkęs 208 taškus, dalijasi 18–21 vietas. Skaitytojams, kurie nesidomi šiuolaikine penkiakovė, noriu priminti, jog šioje sporto šakoje rungtinėjasi penkiose rungtyse: fechtavimosi, šaudyme, plaukime, jojime ir kroso bėgime. Šiuolaikinės penkiakovės programoje šaudymas ir bėgimas sujungti į vieną bendrą kombinuotą rungtį, kuri ir nulemia galutinius rezultatus. Fechtavimosi, šaudyme ir plaukime surinkti taškai lemia, kiek sekundžių vėliau po lyderio sportininkai startuos kombinuotoje rungtyje. Taigi, džiugu, kad kovos šioje rungtyje Lietuvos atstovams prasidėjo sėkmingai ir tikimės sėkmingos jų baigties.

Parengė Dainius Ruževičius

RIO OLIMPINĖS NAUJIENOS

Lietuviams Rio medalių spindesys nesusvito

Trys viltingos pergalės ir po to sekę trys apmaudūs pralaimėjimai Lietuvos krepšininkus paliko be Rio de Janeiro olimpiados medalių. Kelią link jų lietuviams užvėrė skaudus pralaimėjimas ketvirtfinalyje Australijos komandai.

B grupės rungtynėse Jono Kazlausko auklėtiniai 82:76 įveikė šeimininkus brazilus, 89:80 – Nigeriją ir 81:73 nepagailejo Argentinos krepšininkų, tačiau tuomet pasikeitė neatpažįstamai. Akistata su ispanais lietuviams buvo skaudžiausia – triuškinamai pralaimėta 59:109. Kova dėl pirmos vietos grupėje su kroatais buvo nevykusi – 81:90, o svarbiausioje dvikovoje turnyre ketvirtfinalyje mūsiškiai beviltiškai 64:90 pralaimėjo Australijai ir ypač liūdnai baigė savo pasirodymą Rio.

Lietuvos krepšinio rinktinės pasirodymas Rio de Janeiro olimpinėse žaidynėse baigėsi tikrai ne taip, kaip tikėjosi patys žaidėjai, treneriai ir mūsų šalies krepšinio aišruoliai. Po trijų pralaimėjimų su trenksmu iškrista jau ketvirtfinalyje, užimta galutinė septintoji vieta, o pasibaigus olimpiniam turnyrui į viešumą ėmė liūsti ir vidiniai priekaištai. Treneris Jonas Kazlauskas nesusilaikė nuo kritikos Jono Valančiūno adresu, ilgai liaupsintą komandą skalpuoja ir aišruoliai, ir žiniasklaida. Ar iš tikrųjų viskas taip blogai?

„Blogai. Reikia tikrai norėti laimėti, o ne kalbėti“, – po australų antausio ketvirtfinalyje pareiškė J. Mačiulis, o J. Kazlauskas buvo dar griežtesnis. Treneris nepatvirtino, kad traukiasi iš rinktinės stratego posto, tačiau iš jo lūpų nuskambėjo gana kandūs žodžiai visus ir save nuvyklusio J. Valančiūno adresu. „Jonui reikia labiau atsiduoti krepšiniui. Jis – labai talentingas, bet viską gavęs dėl savo talento. Norėčiau, kad jis būtų toks pats darbštus treniruotėse, ir neužmirštų, jog gyvenant vien talentu pasaka gali greitai pasibaigti“, – konstatavo J. Kazlauskas.

Komandinė dvasia nesuveikė

Kartais laimi gera komanda, o kartais laimi tiesiog geresni krepšininkai. Paskutiniuose Europos čempionatuose Lietuvos rinktinė būdama geresnė komanda nugalėdavo stipresnius krepšininkus turinčias rinktines. Šiose olimpinėse žaidynėse meistriskumas ėmė viršų.

Nebijokime didžiulotis savo komanda. Mažai rinktinių turi keturias geras vasaras paeiliui. Mes laimėjome du Europos sidabrus ir ketvirtą vietą pasaulyje be Manto Kalniečio. Tačiau taip pat nebijokime pažvelgti tiesai į akis. Australų starto penketą sudarė penki NBA krepšininkai, iš kurių – keturi NBA čempionai. Jie tiesiog turi daugiau gerų krepšininkų.

Lietuva gražiai ir laisvai gali žaisti tik tada, kai Mantas Kalnietis yra ant sparnų. Bet sunku tikėtis, kad vienas krepšininkas žaidžiantis beveik be keitimų visą turnyrą temps komandą.

Kai esi mažiau talentingas už varžovą, tu dvigubai atidirbi gynyboje. Deja, šiose žaidynėse Lietuvos rinktinės gynyba nesuveikė. Pavedė patikimiausi praėjusių vasarų ginklai: dar ni gynyba ir puiki komandinė dvasia.

Per šį olimpinį ciklą rinktinė nu-

Rio de Janeiro olimpiadų žaidynių vyrų krepšinio turnyro ketvirtfinalyje trečiadienį Lietuvos rinktinė 64:90 pralaimėjo Australijos komandai ir baigė savo pasirodymą. V. Dranginio nuotr.

Daug kritikos strėlių dėl savo itin prasto žaidimo atrėmusiam J. Valančiūnui ši olimpiada buvo labai gera pamoka, kuri parodė, kiek dar darbo jam reikia įdėti norint tapti geriausiu.

džiugino gausybe pergalių ir padovanojo gerojai daugiau teigiamų emocijų nei liūdesio. Gaila tik, kad jį baigė trimis slogiais pralaimėjimais.

Normalu, kad mes laukėme medalių. Pati rinktinė iškovojo du Europos sidabro medalius paeiliui karteles sirgalams iškėlė aukštai. O tie medaliai buvo dantimis ir nagais iškovoti. Lietuviai nėra ispanai ar amerikiečiai, kad galėtų šluoti varžovus nuo žemės paviršiaus. Tik labai nemalonu, kai nušluoja lietuvius.

Žaidėjų gretose ateitis neatrodo blogai. Mantas Kalnietis parodė, kad sugrįžta į aukščiausią lygį, Jonas Valančiūnas neabejotinai atsigauna, Mindaugas Kuzminskas jau pasiruošęs tapti lyderiu. Kojas apšilo kai kurie jauni krepšininkai. Dideles viltis galima sieti su Mariumi Grigoniu. Jei Domantas Sabonis sėkmingai tobulės NBA ir viskas bus gerai su Donatu Motiejūnu, dėl priekinės linijos nerimauti tikrai nereikės.

Krepšininkui – trenerio spyris į užpakalį

Jonas Kazlauskas ne visada būna teisingas. Bet kai jis pasako ką nors labai kritiško ar kategoriško, kažkas turi jį išvesti iš kantrybės. Kol Jonas Valančiūnas strigo Rio de Janeiro olimpinėse žaidynėse, J. Kazlauskas ilgai tylėjo ir „centro“ sunkumus aiškino didžiuliu varžovų gynybos dėmesiu. Bet baigus pasirodymą Rio neištvėrė ir treneris. 24-erių Lietuvos rinktinės žvaigždė gavo spyrį į užpakalį.

6,7 taško, 7 atkovoti kamuoliai,

2,8 pražangos, 2,2 klaidos, vos 39 proc. pataikymas iš dviejų taškų zonos ir 8,5 naudingumo balo – uteniškis Rio de Janeiro olimpinėse žaidynėse nėra iš tolo nepriminė aukščiausio lygio vidurio puolėjo, puikiai rungtyniavusio NBA sezono pabaigoje. Jam būnant aikštėje, Lietuvos rinktinės varžovai rinko vidutiniškai 9,8 taško daugiau.

Palyginimui, prastesnį +/- rodiklį mūsiškių gretose turėjo tik Adas Juškevičius (-10). Tarp visų vidurio puolėjų olimpinėse žaidynėse Jonas buvo tik 11-tas pagal rezultatyvumą ir 12-tas pagal naudingumą. Tik dviejų vidurio puolėjų iš Kinijos ir Nigerijos +/- rodiklis buvo mažesnis nei Jono.

Niekas J. Valančiūno nekala prie kryžiaus. Tačiau šios olimpinės žaidynės Jonui buvo labai gera pamoka, kuri parodė, kiek dar darbo jam reikia įdėti norint tapti geriausiu.

Kas nutiko žaidėjui, kuris NBA sužaidė sėkmingiausią sezoną karjeroje ir atkrintamosiose varžybose rinko vidutiniškai 13,8 taško ir atkovojė 10,8 kamuolio? Mes taip laukėme, laukėme, bet taip ir nesulaukėme nė vienerių solidžių jo rungtynių. Tokių, kokių ne vieną jis sužaidė pernykščiame Europos čempionate, kur vidutiniškai rinko po 16 taškų ir 8,4 atkovoto kamuolio. Šie skaičiai šiemet leido tikėtis dar geresnio J. Valančiūno žaidimo. Bet tokio baisaus scenarijaus nesitikėjo nė vienas.

Pats Jonas po pralaimėjimo australams sunkiai rinko žodžius: „Nežinau. Nesusitvarkiau su galva. Atrodo, perdegiau. Norėjau, nepadariau iki galo. Labai blogas turnyras.“

Vienoje iš Lietuvos rinktinės tre-

niruočių J. Valančiūnas nuo linijos iki linijos bėgiojo lėčiau net už 12 metų vyresnį Robertą Javtoką, jau nekalbant apie likusius 10 komandos draugų. Tai tėra tik smulkmena iš visos J. Valančiūno darbo etikos dėlionės. Tačiau galbūt tų smulkmenų ir pritrūko solidžiam „centro“ žaidimui Rio.

J. Valančiūno puolimo arsenalas buvo toks skurdus, kad nepavyko įveikti net vidutinių sugebėjimų Kroatijos aukštaūgių gynybos. Tokio kalibro žaidėjui vargo neturėtų sukelti ir Nigerijos ar Argentinos priekinės linijos. Ir 36-erių Pau Gasol neturėtų tapti 23 taškų siaubu per 23 minutes.

O jei keliate klausimą, ko trūko visai Lietuvos rinktinei iki pusfinalio ar olimpiadų medalių... Tai paklauskite savęs, kaip tarp tokių galingų komandų galima laimėti be svarbiausio žaidėjo indėlio? Tai nereiškia, kad J. Valančiūnas kaltas dėl ketvirtfinalyje užsibaigusio nacionalinės komandos žygio. Bet J. Valančiūno dėlionės dalis buvo didžiausia olimpiadų vilčių paveikslė.

„Norėčiau, kad ateityje jis taptų geriausias žaidėjas ir tai būtų jo komanda. Jam to linkiu ir galvoju, kad viskas bus gerai“, – linkėjo J. Kazlauskas.

J. Kazlauskas taško rinktinėje dar nepadėjo

Ar Jono Kazlausko darbas rinktinėje baigtas? Po pralaimėjimo Rio de Janeiro olimpiadų žaidynių ketvirtfinalyje australams (64:90), treneris dar nepaskelbė savo ateities planų Lietuvos nacionalinėje komandoje.

J. Kazlauskas per ketverius metus du kartus su rinktine iškovojo Europos čempionato sidabrą, o 2014-aisiais pasaulio čempionate atvedė komandą į ketvirtąją vietą.

„Tuos ketverius metus vertinu gerai“, – sakė J. Kazlauskas. 61-erių specialistas jau anksčiau buvo netiesiogiai užsiminęs, kad pasibaigus olimpiniam ketverių metų ciklui, ko gero, pasitrauks iš rinktinės.

„Noriu pasikartoti, kad labai liūdna, kaip užbaigėme. Visi gali pralaimėti. Visko nutinka. Bet pralaimėti tokiais skirtumais trejas rungtynes... Mums labai skaudu. Dar labiau skaudėjo dėl pralaimėjimo ispanams. Po to buvome nebe ta komanda, kokia buvome anksčiau“, – pasirodymą olimpinėse žaidynėse vertino Jonas Kazlauskas.

Lietuvos rinktinė – septinta

Lietuvos krepšinio rinktinė Rio de Janeiro olimpinėse žaidynėse užėmė septintąją vietą. Tai paaiškėjo po paskutinių sužaistų ketvirtfinalio rungtynių. Londono olimpinėse žaidynėse Lietuvos rinktinė taip pat baigė pasirodymą ketvirtfinalyje. Už Lietuvos rinktinės nugaros išsirikiavo Argentina, Brazilija, Venesuela, Nigerija ir Kinija.

Lietuvos rinktinės pasiekimai olimpinėse žaidynėse:

- 1992 – 3 vieta, bronz
- 1996 – 3 vieta, bronz
- 2000 – 3 vieta, bronz
- 2004 – 4 vieta
- 2008 – 4 vieta
- 2012 – ketvirtfinalis, 8 vieta
- 2016 – ketvirtfinalis, 7 vieta

Šešuolėlių dvaras.

Išlikę nemažai kitų dvaro pastatų.

Amerikos lietuvio dėka atgimė Šešuolėlių dvaras

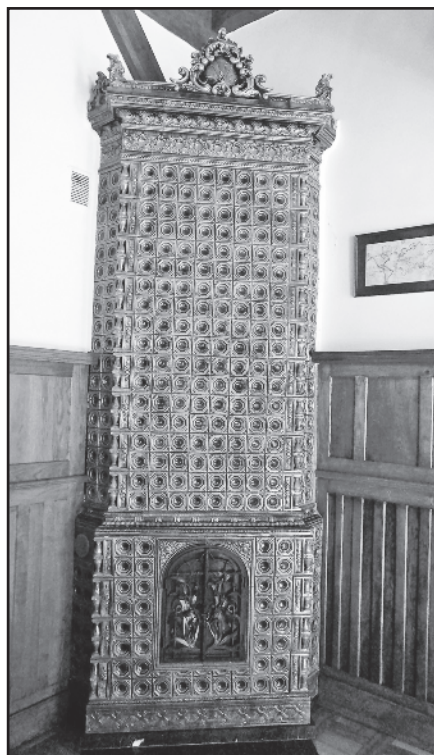
Atkelta iš 1 psl.

Kadaise Šešuolėlių dvaro valdos priklausė Radviloms, o XIX amžiuje jas įsigijo dvarininkų Jasinskių šeima. Ji XIX a. 6-tame dešimtmetyje čia įkūrė dvaro sodybą, o amžiaus pabaigoje dvarą nupirko Končių giminė. Dabartinį vaizdą šio dvaro sodyba įgijo, valdant Petruį Povilui Končiui – jis XX a. pradžioje perstatė raudonų plytų modernio stiliaus prabangius rūmus, kurių išorė nepakito iki mūsų dienų, sutvarkė ūkinius pastatus, įkūrė mokyklą ir skaityklą apylinkių gyventojams.

Tarpukaryje dvaro sodybą įsigijo Lietuvos kariuomenės pulkininkas, laisvės kovų dalyvis, Krašto apsaugos ministras Jonas Variakojis (1892 – 1963). Po kovų su bolševikais taikos metais pulkininkas leitenantas J. Variakojis buvo paskirtas 3-osios pėstininkų divizijos, vėliau – 3-osios karo apygardos štabo viršininku, išėjęs į atsargą nuo 1928 m. dirbo Susisiekimo ministerijoje, o 1929–1930 m. buvo Krašto apsaugos ministras. Nusipirkęs Šešuolėlių dvarą, po kurio laiko jame nuolat apsigyveno, o 1944 metais pasitraukė į Vokietiją, 1949-aisiais emigravo į JAV, aktyviai dalyvavo Lietuvos karo veteranų sąjungos „Ramovė“ veikloje.

Sovietmečiu dvaras išliko, nes čia veikė vietos ūkio kontora, buvo paštas, valgykla, darbininkų butai, vasaromis gyveno ir darbo ir poilsio stovyklas atvykę studentai, vėliau rūmų rūsyje veikė mėsos perdirbimo cechas. Pačią Šešuolėlių dvaro sodybą sudaro ne tik reto Lietuvoje anglų kotedžų stiliaus rūmai, bet ir karvidė, arklidė, svirnas, spirito varykla, ledainė, ūkvedžio namas, taip pat XIX a. viduryje įveistas parkas su tvenkiniais ir upeliu bei senosios kavinaitės.

Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, dvaras 1993 metais buvo grąžintas savininkų palikuonims. Vienas jų – JAV, Čikagoje gyvenantis Jonas Va-

Senosios krosnys restauruotos naudojant buvusius koklius.

riakojis. Kartu su broliu jis bandė tvarkyti atgautą dvarą, bet buvo sunku rasti rangovą darbams, be to, dalį dvaro pastatų jau graužė šimmetės pelės.

„Nutarėme dvarą parduoti, ir taip jau sutapo, kad juo susidomėjo Amerikos lietuvis Petrauskas. Jis čia jau kurį laiką dairėsi dvaro įsigyti, apžiūrėjo jų gal dvidešimt, ir Šešuolėlių dvaras patiko labiausiai. Pelės jo negąsdino, tad netrukus dvarą jis iš mūsų nusipirko“, – pasakojo „Draugui“ šią vasarą į Lietuvą paviešėti iš Čikagos atvykęs J. Variakojis.

Naujasis savininkas ėmėsi rūmų tvarkymo darbų, išnaikino pelėsį, per kelerius metus restauravo rūmus ir kitus statinius, sutvarkė parką, išvalė tvenkinius. Rūmų interjeras dabar išties prabangus, puošnus, tačiau kartu ir skoningas bei santūrus, išlaikantis

Prezidento A. Smetonos kambarį puošia jo portretas.

XX amžiaus pradžios dvarų ir vilų interjero puošybos tradicijas. Daugiau kaip 1000 kvadratinį metrų ploto užimančiuose dvaro rūmuose vyrauja modernio stiliaus, čia įrengti net devyni prabangūs miegamieji, sukurinė vonia, erdvios svetainės ir valgomieji kambariai su gausybe senos ir modernios tapybos paveikslų.

Gražus ir atkurtas bei didelę išliekamąją vertę turintis dvaro parkas, kurį kadaise projektavo garsūs to meto prancūzų kraštovaizdžio architektai. Čia rasime ne tik vyraujančių vietinių medžių rūšių, bet ir įvežtų – pilkųjų riešutmedžių, dygiųjų eglių, sidabrinių kėnių, platanapių klevų, veimutinių pušų. Veši ir reti augalai, tokie kaip plačialapė miglė ar vienintelė Lietuvoje karčioji karija. Parke buvo išvalyti ir įžuvinti trys tvenkiniai.

Valgomasis laukia svečių.

R. V. Petrauskas 2013 metais Amerikoje įteisino civilinę santuoką su Lietuvos vaikų modelių studijos „Mažoji Mis“ vadove Danute Elzbergiene. Jie susipažino 2011 metais, kai „Mažoji Mis“ vadovė norėjo surengti konkursą neįprastoje vietoje, o Šešuolėlių dvaras tam puikiausiai tiko. R. V. Petrauskas jau buvo našlys septynerius metus, o naujoji jo žmona vyro buvo netekusi prieš 22 metus. Pora susituokė ir dabar gyvena ir Lietuvoje, ir Amerikoje, kur Davisburge netoli Detroito turi namus. Būdami Lietuvoje, Šešuolėliuose kartais jie gyvena savaite, kartais ilgiau, o kitu laiku dvaro lankytojus priima savininkų samdyti prižiūrėtojai. Jie rūpinasi ir čia vykstančių renginių, vestuvių organizavimu.

Tik įėjus į rūmų prieangį, į akis krenta senosios išlikusios dvaro durys

Dvaro interjeras – ir puošnus, ir prabangus.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Prezidento A. Smetonos kambarys.

ir parketas, kuris atkurtas toks, koks ir buvo – iš ažuolo ir uosio. Kiekviena-me rūmų kambaryje yra įrengtos skirtingos krosnys iš senų koklių.

Senujų buvusių baldų dvare neišliko, išskyrus tik vienintelę sieninę spintą. Kitus baldus naujasis savininkas įsigijo antikvariatuose. Gipso ornamentai svetainėje buvo stipriai sugadinti, padengti keliais kalkių sluoksniais. Šeimininkų kambaryje įrengtas prabangus židinis, buvusioje bibliotekoje dabar įrengta šiuolaikiška virtuvė, o valgomasis nuo grindų iki lubų atkurtas toks, koks ir buvo, jo sienoje yra paliktas restauratorių atkurtas lopinėlis. Rūmų laiptinės ir antrąją aukštą puošia vitražai.

Antrajame rūmų aukšte yra išlikęs Lietuvos Prezidento Antano Smetonos kambarys – jis mėgo čia apsistoti, atvykęs į svečius pas J. Variakojį. Dabar ši kambarį puošia ir Prezidento portretas.

„Aš papasakojau Petrauskui apie Prezidento apsilankymus rūmuose ir tą kambarį, tad savininkas nutarė taip įamžinti Prezidentą. Ne tik Antanas Smetona lankėsi šiuos rūmuose – pamenu, kad buvo atvykę ir du ministrai pirmininkai Juozas Tūbelis bei Antanas Merkys”, – prisiminė J. Variakojis.

Paklaustas, ką prisimena iš savo vaikystės šiame dvare, J. Variakojis, kuris čia gimė ir gyveno iki dvylikos metų, sakė, jog labiausiai atmintin yra įstrigę pasijodinėjimai žirgais su tėvu. „Tėvelis turėjo du žirgus, vienas buvo jo mėgstamas, kitas – mano. Jodinėdavome dažnai, gal kokį kartą per savaitę, aplankydavome visus aplinkinius laukus”, – pasakojo „Draugui” J. Variakojis.

Pastarąją kartą Šešuolėliuose J. Variakojis lankėsi prieš ketverius metus ir džiaugėsi, kad rūmai išsaugoti ir gražiai prižiūrimi, kad juose vyksta gyvenimas. Jis sakė, kad naujasis rūmų savininkas dvarą stengėsi atkurti autentiškai, pasinaudojo Variakojų turėta gal šimto metų senumo fotografija. Žinoma, kai kas buvo ir pakeista, atsirado nauja terasa, kitos detalės. „Man tikrai smagu, kad mano vaikystės dvaras gražiai prižiūrimas, kad jis nesunyko kaip nemažai dvarų Lietuvoje, kad daug kas čia išsaugota ir išlaikyta”, – sakė J. Variakojis.

Pernai sukako 10 metų, kai buvo įkurta bendrovė, kuri užsiima rūmų nuoma. Kai šeimininkų čia nėra, dvarą dažniausiai išsinuomoja vestuviniškai, kurie nori tikrai ypatingos šventės ypatingoje aplinkoje. Rūmų prižiūrėtojas pasakojo, kad vestuvių puota čia užsakoma iš anksto, jau yra užsakymų ir ateinantiems metams, o užsakovai būna ir iš įvairių Lietuvos kampelių, ir iš užsienio. Įsiminė vienerios vestuvės, kai jas čia šventė svečiai iš Maskvos, atvykę į dvarą sraigtaparniais. Neretai susituokę jaunieji po metų kitų čia sugrįžta krikštyti vaikus. Būna atvejų, kai prieš metus užsakę dvarą vestuvių puotai būsimieji jaunavedžiai per tą laiką susipyksta ir iš-

siskiria bei atšaukia užsakymą.

Tai, kad čia tuoktųsi jaunieji, buvo dvaro savininkų noras – pasak jų, dvaras neturėtų būti uždaras, čia turėtų virti gyvenimas, kad šitą grožį galėtų pamatyti kuo daugiau žmonių. Rūmus išsinuomoję svečiai gali nakvoti net šeimininkų miegamajame. Per tą dešimtmetį nebuvo atvejų, kad po tokių puotų rūmai nukentėtų, kas nors dingtų, žmonės švenčia tvarkingai ir ramiai, vertina čia esantį grožį. Jei būtų kitaip, savininkai svečių čia neišleistų.

Pasidomėjus, kiek kainuoja rūmų nuoma savaitgaliui ir sužinojus, kad juos galima išsinuomoti už maždaug 4 500 eurų (4 950 dolerių), tai atrodo nemaži pinigai, bet turtingų užsakovų netrūksta – būna taip, kad už vestuvių puošybą jie sumoka dar daugiau nei už nuomą. Didelių pelnų tikrai negaunama, nes iš gaunamų nuomos pinigų išlaikomi ir rūmai, ir keletas pokylius aptarnaujančių žmonių.

Rūmuose svečiams yra įrengta prabangi, šviesi, saulėta pokylių salė, talpinanti 50 asmenų. Kartais šventės dalyvių yra daugiau, tada lauko terasoje pastatoma erdvi palapinė. Rūmų miegamuosiuose gali ilsėtis 20 žmonių, o didžiajame miegamajame telpa dar 15 žmonių, tad iš viso čia galima apnakvinti 35 svečius. Rekonstruotame dvaro teritorijai priklausančiame pstate yra įrengta kita pokylių salė, kurioje smagiai dalijasi šventine nuotaka 400 žmonių. Dvaro teritorijoje įrengti 4 namukai su jaukais kambariais, juose jaukiai apsisetoja 60 mūsų svečių.

Šešuolėlių dvaro rūmų aplinka ištis pritaikyta įvairiems proginiams ir kultūriniais renginiams, konferencijoms, vestuvėms, fotosesijoms. Čia jau ne kartą vyko Kristupo vasaros festivalio koncertų ciklai „Kristupo piknikai”, žiemą rengiamos „Kristupo Kalėdos”. Tada Šešuolėliuose būna tylu ir ramu, bet reikia kūrenti krosnis, prižiūrėti dvarą.

Šešuolėlių dvaras jau gerai žinomas Lietuvoje, čia ne kartą vyko filmavimai, buvo filmuojami reklaminiai filmai, o šią vasarą dvaro teritorijoje iškilo laikini mediniai barakai – kino kūrėjai iš Rusijos pasirinko būtent šitą vietą meniniam filmui apie Antrąją pasaulinį karą. Dvaras ištis gyvas ir džiugina kiekvieno čia užsukančio akį bei širdį.

GLOBALI LIETUVA

Valstybinio studijų fondo informacija dėl paramos lietuvių kilmės užsieniečių ir išeivijos (tiems, kurie užsienio šalyje gyveno ne mažiau kaip trejus metus ir atvyko į Lietuvą ne anksčiau kaip į aštuntą klasę) vaikams, vaikaičiams, provaikaičiams, studijuojantiems Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikams, vaikaičiams, provaikaičiams gali būti skiriama dviejų rūšių parama: **stipendija ir/ar socialinė išmoka.**

- Studentai, pretenduojantys gauti paramą, turi būti:**
- **priimti į pirmosios pakopos, vientisąsias arba antrosios pakopos studijas Lietuvos aukštojoje mokykloje;**
 - **paskutinę sesiją išlaikę be akademinių skolų** (šis punktas netaikomas pirmosios pakopos, vientisųjų arba antrosios pakopos studijų pirmojo semestro studentams ir studentams, pretenduojantiems gauti socialinę išmoką).

Parama neskiriama studentams, studijuojantiems tų šalių, iš kurių jie yra atvykę, kalbas.

Parama skiriama konkurso būdu, du kartus per metus pavasario ir rudens semestre.

Studentas, norintis valstybės paramą 2016 m. rudens semestre, nuo 2016 m. rugpjūčio 24 d. iki rugsėjo 30 d. privalo:

1. užsiregistruoti Fondo interneto tinklalapyje ir elektroniniu būdu užpildyti nustatytos formos paraišką. Paraiškos paramai gauti yra teikiamos elektroniniu būdu fondo interneto tinklalapyje autorizuojantis per elektroninę bankininkystę arba elektroninio parašo sistemas.
2. studentas, kuris dėl paramos kreipiasi pirmą kartą, paraiškoje pažymi, kad yra išeivijos ar lietuvių kilmės užsieniečio vaikas, vaikaitis, provaikaitis, ir iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti užsienio lietuvio ar išeivio statusą patvirtinančius dokumentus, arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas:
 - a) lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai turi pateikti krašto Lietuvių Bendruomenės arba kitos institucijos išduotą lietuvių kilmę patvirtinantį dokumentą arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą jo kopiją;
 - b) išeivijos vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai turi pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad jie ne mažiau kaip 3 metus yra gyvenę užsienyje, o atvykę į Lietuvos Respubliką pradėjo mokytis ne žemesnėje nei aštunta klasėje.
3. Studentas, norintis gauti socialinę išmoką, paraiškoje pažymi socialinį kriterijų, pagal kurį pretenduoja gauti socialinę išmoką, ir iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti Fondui socialinę padėtį patvirtinančius dokumentus (šeimoms narių skaičių patvirtinančius dokumentus, mirties liudijimus ir pan.) arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas, išskyrus atvejus, kai Fondas nurodo, kad dokumentų pateikti nereikia.

Išeivio ar užsienio lietuvio statusą patvirtinančius dokumentus ir socialinę padėtį patvirtinančius dokumentus studentas turi išsiųsti registruotu paštu arba atnešti į Fondą.

Daugiau informacijos galima rasti Valstybinių studijų fondo puslapyje www.vsf.lt. Informacija taip pat teikiama tel. +370 5 2639158.

Užsienio lietuvių departamento prie Užsienio reikalų ministerijos info

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite**„DRAUGO“**

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI**DR. K. JUCAS**

Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2016 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2016m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500

skelbimai@draugas.org

DRAUGAS • 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

6	2	7	1	4	8	5	3	9
8	1	5	3	9	6	7	2	4
4	9	3	5	2	7	8	1	6
9	5	6	2	3	4	1	7	8
1	7	4	8	5	9	3	6	2
2	3	8	7	6	1	4	9	5
3	8	2	9	1	5	6	4	7
7	6	9	4	8	3	2	5	1
5	4	1	6	7	2	9	8	3

3

5

2

=

10

8	1	5	4	2	3	9	6	7
3	4	7	6	5	9	8	2	1
6	9	2	8	1	7	3	4	5
7	6	1	2	9	4	5	3	8
9	3	8	1	6	5	2	7	4
5	2	4	3	7	8	6	1	9
1	8	9	7	3	6	4	5	2
4	7	6	5	8	2	1	9	3
2	5	3	9	4	1	7	8	6

4

6

8

=

18

„Draugo“ sudoku Nr. 107

atsakymus atsiuntė:

Mečys Šilkaitis, Seminole, FL

Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL

Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589

arba el. paštu – **redakcija@draugas.org** ir **faksu: 773-585-8284.**

15-os advokatų komanda

Ilgametė patirtis

Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

—

Įmonių ir komercinė teisė

—

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

—

Atstovavimas teismuose

—

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin, Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio salis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SAUGUMO IR GREIČIO GARANTUOJAMA

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1520 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

www.draugas.org

PERKA

DĖMESIO!

Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

ĮVAIRŪS

■ Medikė ieško senų žmonių priežiūros darbo IN, MI, IL valstijose. Patirtis, rekomendacijos, gali išleisti atostogų. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-280-3421.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius va-riantus. **Tel. 773-640-3559.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gy-venimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kal-ba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros dar-bo. Gali pakeisti, išleisti atostogų. **Tel. 630-670-0813.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grį-zimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeiti-mai. **Tel. 331-245-5378** arba **331-245-5077.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gy-venimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius va-riantus. **Tel. 773-640-3559.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gy-venimu. 15 metų darbo patirtis, kalba angliškai, ne-vairuoja. **Tel. 872-218-0098.**

■ Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius va-riantus. **Tel. 630-280-1347.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Le-galus dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomen-da-cijos. **Tel. 708-465-6854.**

SKELBIMAI

773-585-9500

4545 W 63 St, Chicago, IL

Ar be lietuviškų kabučių gali būti tikras lietuvis?

Atkelta iš 3 psl.

„Tai visai nesvarbu kalbai, nes tai – formalieji dalykai. Bet kabutes įteisino programuotojai – tokias įregistravo tarptautiniame registre, tik prašė, kad būtų patvirtintos ir kalbininkų. Informatikai įteisino ir brūkšnius. Jie sako – nusipirkite lietuviškas programas arba išmokite kodus, ir nebus problemų“, – aiškina I. Smetonienė.

O Z. Alaunienė skyrybai apskritai sako neskirianti daug dėmesio: „Neįmanoma labai tiksliai kai kurių dalykų sureguliuoti ir nereikia sukti dėl to galvos. Yra kur kas esmingesnių dalykų, o tai nėra kalbos esmė, tik susitarimo reikalas. Nereikia tarpelio buvimo ar nebuvimo laikyti klaida.“

Reabilituoti „ubagai“, „bobos“, „durniai“

Porą pastarųjų metų iš eilės VLKK, it kokia malonės komisija, reabilituodavo po ilgą sąrašą kalbininkų pasmerktų, bet žmonių vis tiek vartojamų žodžių. Tiesa, kaip informavo VLKK Bendrojo skyriaus vyriausioji specialistė Aistė Pangonytė, šiemet tokio sąrašo nebus, nebent vienas kitas žodis, mat prieš porą metų buvo nuosekliai peržiūrėta kalbos patarimų leksikos knygelė. Dabar peržiūrimos kitos kalbos patarimų knygelės.

„Žodžiai sunkiai reabilituojami. Visus dešimt metų būdama komisijos pirmininke sakiau, kad Didžiųjų kalbos klaidų sąrašė negali būti baigtinio leksikos sąrašo, nes leksika – paslankiausia kalbos sistemos dalis. Kalbos inspekcijai labai patogu, nes aišku, už ką galima bausti. Bet kokia nesąmonė, kai kalbos redaktoriai taisė posakį ‘ubago kšniais snigo’, nes ‘ubagas’ buvo kalbos klaidų sąrašė. Baisybė, kokios negali apsakyti. Bet turi perbristi giliausią upę, kad įrodytum, jog nieko neatsitiks, jei tu jo netaisysi, nes ‘ubagas’ – nieko baisaus“, – sako I. Smetonienė.

Paskui leksikos skyrius pagaliau buvo išbrauktas iš Didžiųjų kalbos klaidų sąrašo, o dabartinės VLKK kadicijoje pasirodė leksikos knygelė, kurioje apginta gausybė žodžių. Per dvejus metus paskelbta, kad reabilituoti „balius“, „anūkas“, „bobutė“, „klynas“, „bordiūras“, „bintas“, taigi bus galima bintuoti, o ne vyturiuoti ir t. t.

„Negali atmesti to, kas visuotinai paplitę. Pavyzdžiui, išlenda, kad baravykas – ne baravykas, nes tai skolinys iš slavų. Sutrikau – o kaip tada? Vienas kalbininkas sako, kad turi būti ‘tikrinis’. Bet ir „grybas“ yra skolinys. Skolinių lietuvių kalboje yra be galo daug. Jei visus išmėtysim, kas liks? O kai pradėjome mąstyti, apgynėme ir ‘bobą’, ir ‘bobutę’, ir ‘durnių’, –“ džiaugiasi I. Smetonienė.

Z. Alaunienė irgi stebėjosi, kodėl „vaikaičiai“, o ne „anūkai“: „Mūsų krašte vaikaičių nėra. Visuomet savo anūkes vadinau anūkėmis. Šnekamoji kalba – mano reikalas, kaip noriu, taip šneku. Vieša kalba – kitas dalykas: yra sistema, taisyklės. Tik turi būti ribos, kur kalbininkams nereikėtų kištis. Reikia žiūrėti, kurie dalykai esminiai, kurie ne“, – sako Z. Alaunienė, prisimindama, kaip aiškino garsusis kalbininkas Juozas Balčikonis: žodynas nėra toks svarbus – svarbi žodžių daryba. Jo nuomone, be reikalo keitėme „kolchozą“ į „kolūkį“, nes geriau sve-

timas žodis, nei savas blogos darybos, pažeidžiančios kalbos jausmą.

„Be reikalo kalbininkai jau nuo seno kišasi į žmonių kalbą. Nugenėjo daugybę vartojamų žodžių. Kai dar prie caro pradėjo tvarkyti gramatiką, kai prie Smetonos išibėgėjo taisyti visokius žodžius, rašyti klaidų sąrašus, tai nesustojio net per okupaciją. Negali liautis ir dabar – įprastus žodžius keičia vis kitokiais. Kalbininkai kartais ištis persistengia“, – mano Z. Alaunienė. Kodėl esą netiko „šnapsas“ – puikus vakarietiškas žodis. Arba „pamper-sai“, vietoj kurių kalbininkai įpiršo „sauskelnes“. Bet ar ilgai jos būna sausos?

I. Smetonienė didžiuojasi kalbininkų nuosekliai kuriamu Terminų banku. Bet ar reikia versti visus terminus? „Tikrai ne. Kartais bandome remtis autoritetais, bet meluojame. Jonas Jablonskis paliko priesaką: jei turime gerą lietuvišką žodį – puiku, bet jei ne – geriau svetimas nei prastas lietuviškas. Iš J. Jablonskio laikų – ir ‘krepšinis’, ir ‘futbolas’, nors vienas žodis lietuviškas, kitas – ne“, – primena I. Smetonienė.

O kiek ginčytasi dėl „failo“: siūlyta „byla“, bet tai netinkamas žodis, nes jis turi kitą savo reikšmę. Paskui sugalvota „rinkmena“, kol galiausiai grįžta prie „failo“. Arba siūlytas „vaizduoklis“, kuris asocijuojasi su „vaizduokliu“.

G. Subačius stebisi, kuo Lietuvos kalbininkams netiko „ofisas“, nors „biuras“ ne mažiau skolin-tas žodis. „Ką pasirenka visuomenė, ką patogiau sakyti, tas žodis ir turėtų būti vartojamas. Juokinga, kad kažkas leidžia ar neleidžia. Kalba – mūsų, norime, ir vartojame“, – pabrėžia G. Subačius.

O štai jaunų kompiuterininkų paleistas žodis „atmintukas“ kaipmat prigijo. Sunku buvo priprasti prie „įmautės“, bet nueini pirkti kanceliariinių prekių, ir kaip kitaip paprašysi, nei parašyta, – ir prigijo. Pasak I. Smetonienės, prekybininkų vartojami nauji pavadinimai prigija lengviau nei kiti.

Daug skirtingų nuomonių dėl valgių pavadinimų. „Išgelbėjome ‘lazaniją’, kai kuriuos kitus pavadinimus. Kai vietoj ‘kugelio’ siūlė ‘plokštainį’, bandžiau ginčytis: o jei jis apskritame indelyje, tai koks jis plokščias? Arba vietoj ‘hamburgerio’ įteisintas ‘mėsainis’. O jei jis su žuvimi, tai žuvainis, o su višta – vištainis? Kartais iš didelės meilės kalbai padaromas nesusipratimas“, – apgailestauja I. Smetonienė.

G. Subačiaus nuomone, naujus žodžius turėtų kurti net ne kalbininkai, o rašytojai, poetai, nes jie geriau jaučia kalbą. O paskui jau savotiškas lošimas: jei visuomenė priima naują žodį – gerai, o jei kalbininkai siūlo kokią griozdišką naujądarą, visi tik juokiasi.

Beje, G. Subačius pasakoja, kad ne tik Lietuvoje – ir JAV gyvenantys lietuviai labai kovoja su angliškos kilmės žodžiais. Pavyzdžiui, sako, kad „as-

pektas“ – blogas žodis. Bet juk jis – lotyniškas, anglų kalba jį pasiskolino. Tačiau JAV lietuviams jis kartais pasirodo angliškas, o angliškas žodis lietuvių kalboje – blogybė.

Tarpukariu lietuviškosios terminologijos tėvas prof. Stasys Šalkauskis buvo nustatęs tokį principą: jei keturiose didžiosiose kalbose žodis neturi atitikmens, ir mums neverta jo ieškoti. Todėl neieškota naujadaro „kompiuteriui“, nors latviai turi „dators“, o vengrai atsirinko vengrišką terminą iš septyniolikos pasiūlytų.

Pavardžių dilemos neišspręstos

Prie didžiausių kalbos revoliucijų galima priskirti ir 2003 m. atėjusią vien „-ienių“ eros pabaigą. Tiesa, kalbėta, kad I. Smetonienė – žemaitė, todėl pagal žemaitišką tradiciją leista tik galūnė „-ė“, o ne „-a“.

„Ir taip buvo be galo sunku priimti sprendimą: kai kam VLKK labai nepatiko, kad bus ne tik ‘-ienės’, nutarimas priimtas vos vieno balso persvara. Taip, yra teisybės: žemaičiai labiausiai išlaikė baltišką modelį, o jis su galūne ‘-ė’. Mane puolė, kad bus latviškos pavardės, bet tai ne tik latviška – baltiška galūnė. Iš tautiškų lietuviškų vyriškų vardų padaryti moteriški taip pat su ‘-ė’, pavyzdžiui, Tautvydas ir Tautvydė. Su ‘-a’ būtų slaviškas modelis, tad paleisti ir tokį būtų buvę per daug. Tačiau ir tam ateis laikas“, – mano I. Smetonienė.

Beje, jai po to priekaištavo, kad pati netapo Smetone, lyg VLKK nutarimą būtų priėmusi sau, o ne daugybei moterų, kurios norėjo turėti galimybę pasirinkti pavardės galūnę. „O man patinka Smetonienė“, – šypsosi kalbininkė.

Tačiau labiausiai prinokęs ir pernokęs klausimas dėl Lietuvos piliečių nelietuviškų pavardžių rašybos, daugiausia dėl raidės „w“, kol kas neišspręstas. Į šios Vyriausybės programą buvo įrašytas siekis įteisinti originalią pavardžių rašybą, bet kadencijos beliko keli mėnesiai, o sprendimo nėra ir prieš rinkimus vargu ar bus.

Metų metais vilkintas sprendimas iš pradžių vadintas Lietuvos lenkų pavardžių problema, bet per svarstymo metus tapo kliūtimi ir nemažam būriui lietuvačių, ištėkėjusių už užsieniečių. Teismai jau priiminėja verdiktus, įpareigojančius lietuvių asmenis dokumentuose įrašyti per santuoką su užsieniečiais gautas pavardes su „w“.

Beje, pavardžių rašyba visais laikais buvo ginčų objektas. Štai naujausias VLKK nutarimas – būtent dėl pavardžių rašymo originalo kalba. Tik į jas turi teisę kitų valstybių, bet ne Lietuvos piliečiai.

O 1961 m. įsteigta Kalbos komisija vis gaudavusi partijos pavedimą priimti nutarimą dėl pavardžių (užsakymas buvo pavardės adaptuoti), bet Vilniaus universiteto profesoriai ne-

pasiduodavo. Tad komisija tik pradėdavo dirbti, ir partija vėl ją išvaikydavo, taip bene triskart.

Verslininkai piktinasi, kad ne tik žmonės Lietuvoje neturi teisės į savo pavardę, bet ir įmonės: VLKK griežtai kontroliuoja, kaip jas norima pavadinti.

I. Smetonienė nenori sutikti su kritika – ji pasakoja domėjusis, kaip įmonių pavadinimai reglamentuojami kitose šalyse. Pavyzdžiui, prancūzai reikalauja, kad būtų prancūziškas pavadinimas, o kitoks leidžiamas, jei tai kitos šalies įmonės filialas. VLKK priėmė tokį sprendimą: pavadinimas gali būti dirbtinis žodis, bet turi būti su galūne, kad tekste ar kalbant būtų galima kaityti.

„Vienas baisiausių dalykų, ką teko skaityti teorijoje apie kalbą, tai vadinamoji kalbos mirtis, kai patys vartotojai ją išnaikina. Yra keli žingsniai, o paskutinis – kai nekuriami tos kalbos žodžiai, kai pavadinimai – tik užsienietiški, kai kalba nyksta tam tikrose srityse. Kaip kokiame fantastiniame filme: viena žvaigždė užgeso, kita, trečia, ir nėra visatos. Lietuvių kalba turėtų eiti per visas gyvenimo sritis“, – tokį lūkestį turi I. Smetonienė.

Kalbos reformos lėtos, bet neišvengiamos

I. Smetonienė pasakoja, kad šeimos mažajai skaitydama uošvio sukaup-tas tarpukario knygas turi jas adaptuoti, nes šie daug ko nesuprastų. „Kalba pasikeitusi, ir tai visai natūralu“, – konstatuoja kalbininkė.

Vis dėlto kalbos reformos, nors neišvengiamos, yra lėtos. Tarpukariu rengta reforma atsisakyti nosinių žodžių šaknyje lig šiol nepriimta.

Per pastaruosius kelis dešimtmečius didelių reformų nebuvo daug. 1976 m. pradėta reforma dėl „piauna“ virsmo į „pjauna“, „tur būt“ į „turbūt“. Naujoms taisyklėms įsigaliooti buvo duotas dešimties metų pereinamasis laikotarpis. Po nepriklausomybės atkūrimo liberalizuota skyryba, ta kryptimi juda kirčiavimas (pavyzdžiui, dabar jau leidžiama „oda“ pasirinktinai kirčiuoti pirmą ar antrą skiemenį ir kt.). Moterys gali būti nebe „-ienės“. Vien per pastaruosius kelerius metus lietuviškai pavadinome šimtus varlių, patiekalų, kitų terminų. Reabilituota krūva kalbininkų peiktų, bet vis tiek plačiai vartotų žodžių.

Bet ar tikrai ne laikas atsisakyti beveik atavizmu virtusių nosinių šaknyje, taip atgrasančių vaikams mokytiis gramatikos, ar keturženkliais skaičiais užkoduotų lietuviškų kabučių, ilgųjų brūkšnių?

„Netiesa, kad lietuvių kalbos rašybos neįmanoma išmokyti. Įmanoma. Ir anglai saviškę išmoksta. Bet kam reikia gaišti laiką neesminiams kalbos dalykams, kai yra svarbesnių? Jaunimas nelabai moka rišliai kalbėti, reikia, kad žodynas būtų tinkamas. Reikia atsargiai kovoti ir su naujais svetimais žodžiais“, – mano Z. Alaunienė.

Čikagoje lietuvių kalbos mokantį G. Subačių taip pat stebina mitas, kad lietuvių kalba išskirtinai sunki. „Kam sunki? Man – lengviausia pasaulyje. Svarbu, kas mokosi ir kokią prieš tai kalbą mokėjo. Lenkams ar rusams daug lengviau mokytis lietuvių nei anglams, nes kalbose daugiau panašumų. Mums, žinoma, lengviausia būtų

Lietuviškos kanklės – Pasaulio muzikos festivalyje

Rugsėjo 22 d. ir 23 d. kanklių virtuozė ir vokalistė Indrė Jurgelevičiūtė atstovaus Lietuvą aštuonioliktame kasmetiniame Pasaulio muzikos festivalyje Čikagoje „World Music Festival Chicago“, kuris vyks rugsėjo 9–25 d. Šiais metais festivalyje itin daug dalyvių – per 60 atlikėjų bei grupių iš 27 valstybių, tarp kurių pirmą kartą bus ir Lietuva.

Nuo 1999 m. Čikagoje rengiama Pasaulio muzikos festivalyje jau pasirodė per 750 atlikėjų, tačiau jis ir toliau stebina grupių unikalumu bei įvairove. Indrės Jurgelevičiūtės pasirodymas ne mažiau išskirtinis – ji pasirodys kartu su senegaliečiu Solo Cissokho, kuris profesionaliai groja tradiciniu vakarų Afrikos styginiu instrumentu kora. Šie atlikėjai yra žinomi kaip Solo & Indrė ir jau yra išleidę pasaulinės sėkmės sulaukusį debiutinį albumą. Tai yra pirmas kartas istorijoje, kai šie instrumentai, lietuviškos kanklės bei

Senegaliečio Solo Cissokho ir lietuvis Indrės Jurgelevičiūtės duetas – ypatingas.

Rengėjų nuotr.

afrikietiška kora yra derinami tarpusavyje, priversdami išsiklausyti į magišką skambesį. Nors šie instrumentai pristato visiškai skirtingas tradicines muzikines kultūras, atlikėjai, pasitelkdami spontanišką improvizaciją, geba juos supinti į švelnią akustinę melodiją.

Visi festivalio renginiai nemokami ir vyks 20-yje skirtingų vietų, iš kurių dviejose pasirodys Solo & Indrė. Jūs galėsite pamatyti rugsėjo 22 d., ketvirtadienį, 6 val. vakaro Čikagos kultūros centre, Preston Bradley salėje (78 E. Washington St., Chicago) ir rugsėjo 23 d., penktadienį, 10 val. vakaro „The Hideout“ klube (1354 W Wabansia Ave., Chicago). Pastarajame gali dalyvauti žiūrovai ne jaunesni nei 21-erių. Daugiau informacijos apie Solo & Indrė bei kitų festivalio atlikėjų pasirodymus galite rasti adresu: http://www.cityofchicago.org/city/en/depts/dca/supp_info/world_music_festival.html/.

Maloniai kviečiame nepraleisti šios puikios progos dalyvauti Pasaulio muzikos festivalyje rugsėjo mėnesį ir keletą vakarų pasiklausyti lietuviškų kanklių skambesio bei pasimėgauti Solo & Indrė koncertu.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

išmokti latviškai”, – lygina profesorius, bet juokiasi paklaustas, ar savo studentus Čikagoje moko „šala, bala, šala”, – tikrai ne. Kaip ir nesigilina į kirčiavimo subtilybes.

Tačiau, kaip pastebi G. Subačius, nors visuomet norime viską paprastinti, istorinė rašyba yra daugelyje kalbų. Lietuvių kalboje – ne tik nosinės, bet, pavyzdžiui, ir „i” kaip minkštumo ženklas, kuris nereiškia jokio garso, tad galėtume vietoj jo kokią kabluką padėti. Bet tokia istorinė rašyba. Arba ta pati balsė vienur tariama ilgai, kitur trumpai, ir niekam nekliūva, kad turime per mažai raidžių.

Kebli ir kitų kalbų rašyba: danų ar anglų istorinė tradicija daug didesnė nei mūsų. Vienos kalbos, kaip anglų, nedarė rašybos reformų, kitos – priešingai. Pavyzdžiui, XVIII a. imtasi didelės ispanų kalbos reformos, ją pritaikant prie šnekamosios. Anglų kalba nebuvo taip reformuota ir puikiai gyvuoja.

Bet visose demokratinėse šalyse rašybos reformos vyksta labai sunkiai. Štai jau kokie 20 metų, kai vokiečiai pa-

darė rašybos reformą, o lig šiol yra nepatenkintų, nors ta reforma buvusi tokia nedidelė, kad tik geras kalbos specialistas mato skirtumus.

G. Subačius sako, kad jo žvilgsnis į rašybos reformą atsargus, bet jis esąs tolerantiškas kalbai, kokia rašome ar kalbame neformalioje aplinkoje: elektroninius laiškus ar telefono žinutes gali rašyti kaip nori.

Nuomonių yra įvairių. Tad gal būtų laikas viešai diskusijai. O susirūpinimas, kad neužaugtų beraščių karta, turėtų virsti ne kokia isterija ar dar vienu vien šūkiais apipintu darbo planu (tikėkimės, VLKK tinklalapyje skelbiamas Valstybinės kalbos vartojimo, norminimo ir sklaidos programos priemonių planas, kur trejiems metams skirta beveik 1,9 mln. eurų, toks nebus), o nuoseklia, pasverta veiksmų sistema be kraštutinumų ir tokia mokykline programa, kuri nepaverstų gimtosios kalbos pamokų nemalonia prievole kalti nesupranta-mus žodžius.

veidas.lt

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties

Tapkite DRAUGO skaitytojais

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol.

pusmečiui – 65 dol.

internetinė (pdf) metams – 115 dol.

3 mėn. – 30 dol.

Siunciu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500

www.draugas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** kviečiame atvykti į šv. Mišias Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 So. Claremont Av., Chicago, IL). Galėsite užprašyti šv. Mišias už mirusius artimuosius. Palaikykime šią gražią, neseniai atgimusią tradiciją – kartą per mėnesį susitikti jaučioje lietuviškoje šventovėje. Po šv. Mišių – vaisės Jaunimo centro kavinėje.

■ **Rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439) vyks PLC lauko gegužinė. Renginyje skambės muzika, vyks loterija, bus pardavinėjami šalti gėrimai bei lietuviški užkandžiai. Veiks lietuviška mugė. Daugiau informacijos paskambinus tel. 630-257-8787. Visi labai laukiami!

■ **Rugsėjo 6 d., antradienį, 7 val. v. kviečiame** visus Pal. J. Matulaičio misijos narius į „Parish Transformation Initiative“ parapijos atsinaujinimo programos pristatymą. Susitikime dalyvaus Čikagos arkivyskupijos paskirtas pagalbininkas Robert Kastenholz.

■ **Rugsėjo 17 d., šeštadienį, 8 val. v. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos** didžiojoje salėje (3855 Evans St., Los Angeles, CA 20027) vyks Iūnos ir Mariaus Jampolskio nuotaikingas pasirodymas „Viskas baigta“. Daugiau informacijos el. paštu: richardshow@yahoo.com arba paskambinus tel. 323-360-7786 (Richardas).

■ **Čikagos arkivyskupijos Auksinių vestuvių** jubiliejaus šv. Mišios šiais metais bus aukojamos sekmadienį, rugsėjo 18 d., 2:45 val. p. p. Šventojo vardo katedroje („Holy Name Cathedral“). Adresas: 735 North State Street, Chicago. Kviečiame dalyvauti poras, susituokusias 1966 m. Informacija ir registracija tel. 312-534-8351 arba el. paštu: www.familyministries.org

■ **Spalio 1–2 d., šeštadienį-sekmadienį, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje** (2718 St., George St., Los Angeles, CA 90027) vyks 30-toji Lietuvių dienų šventė. Lietuviškas maistas, gėrimai, meno kūriniai, muzika ir šokiai! Renginyje taip pat pasirodys Andrius Mamonovas su grupe, „Dainavos“ ansamblis, „LB Spindulys“, „Tolimi aidai“ bei daugybė kitų dainininkų ir šokėjų. Daugiau informacijos tinklalapyje ldays.com. Visi labai laukiami!

■ **Lietuvos generalinis konsulatats Čikagoje** kviečia visus, spalio 9 d. Čikagos maratone ketinančius bėgti ir jam užsiregistravusius bėgikus, prisijungti prie akcijos „Lietuviai Čikagos maratone“ ir burtis į vieningą komandą. Registracija el. paštu: agne.vertelkaite@urm.lt arba paskambinus tel.: 312-397-0383. Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį, el. pašto adresą ir reikalingų marškinėlių dydį. Taip pat kviečiame visus sirgalius dalyvauti maratone ir palaikyti saviškius sirgalių zonoje ties 17 maratono mylia, prie Illinois universiteto Čikagoje vakarinėje Halsted gatvės pusėje, šiek tiek į pietus nuo Polk gatvės. Lauksime visų pasipuošusių lietuviškais marškinėliais, kepuraitėmis ir nešinių trispalvėmis.

■ **Prasidėjus mokslo metams, Pal. J. Matulaičio misijoje** Lemonte, kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį vyksta vaikų šv. Mišios. Pradžią 9 val. r.

■ **Anoniminių alkoholikų (AA) draugijos** susirinkimai lietuvių kalba vyksta PLC konferencijų salėje du kartus per savaitę: sekmadieniais nuo 7 val. v. iki 8 val. v. ir trečiadieniais nuo 8 val. v. iki 9 val. v.

www.draugas.org

Maironio lituanistinei mokyklai 2016–2017 mokslo metams penktadienine pamaina reikalingi mokytojai. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mokyklos direktorę Godą Misiūnienę: el. paštas gmisiuniene@maironis.org arba tel. 630-257-0888 (palikite žinutę).

Kitą savaitę „Drauge“ skaitykite:

◆ Žygimantas Pavilionis. „Paiškėjo, kas gali sumažinti 'Brexit' pasekmes lietuvių šeimoms“.

◆ „Nuo disidentės – iki virtuvės šefės“ – Raimundo M. Lapo pokalbis su Leonora Sasnauskaite Palaima.

◆ „Morningstar – idėja, paversta verslu“. Algirdas Zailskas supažindina su visame pasaulyje žinoma finansų įmone, kuri savo veiklą pradėjo Čikagoje.

◆ „Lietuvių dienos“ Frackville, PA – ilgiausiai tebesitęsiantis etninis renginys Amerikoje. Dalyvio įspūdžiai.

Neapsiribokite vien šeštadienio „Draugu“ – skaitykite visas laikraščio laidas. 107-ąją gimtadienį atšventęs „Draugas“ tarnavo ne vienai lietuvių kartai. Šiandien teateina jis ir į jūsų namus!

Metiniai „Draugo“ pietūs rengiami spalio 30 dieną, sekmadienį, Willowbrook pokylių salėje Willow Springs priemiestyje.

„Draugo“ skaitytojai, rėmėjai, lietuviškos parapijos ir mokyklos, lietuviškų įstaigų ir organizacijų atstovai kviečiami pasižymėti šią datą savo kalendoriuose. Jūs visi labai laukiami svečiai!

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos Rudens susitikimas

Spalio 2 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.
PLC pokylių salėje, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439

11 val. r. šv. Mišių metu Kauno arkivyskupas metropolitas

Lionginas Virbalas teiks Sutvirtinimo sakramentą.

Po iškilmų bažnyčioje kviečiame visus pabendrauti prie vaišių stalo.

Maistą pietums ruošia „Kunigaikščių užėja“.

Stalus iš anksto galima užsisakyti misijos raštinėje,

tel. 630-257-5613 arba matulaitismission@gmail.com.

Auka – 25 dol., vaikams – nemokamai.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti.

Vieta, kur susitinka JAV lietuviai DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje
Leidžiamas nuo 1909 m.

Sužinokite vienas apie kitą

Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas“ – laikraštis jums!

Išleina tris kartus per savaitę
– antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį
www.draugas.org

Pittsburgho lituanistinė mokykla
skelbia naujųjų mokslo metų pradžią
– rugsėjo 10 d., šeštadienį,
nuo 9 iki 10 val. r.
Užsiėmimai vyks
St. Ambrose School patalpose,
1025 Haslage Ave.,
Pittsburgh, PA 15228.
Laukiami vaikai
nuo darželio iki 6 klasės.
Daugiau info tel.
412-613-5582
pghmokykla@yahoo.com

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 0.85%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

